45 ՐԴ ՏԱՐԻ ԹԻՒ 133 Կ. ՊՈԼԻՍ ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 24/7 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐ 1901 23 ՋԷՄԱԶԻԼ ԱՒԸՐ 1319 — 24 ՍԵՊՏԵՄԲԵՐ 1317 ԵՐԿՈՒՇԱԲԹԻ

10 ՓԱՐԱ

ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԿԻԱՐ

10 ՓԱՐԱ

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ — ՀԱՅԱԹԵՐԹ ԱՌԱՒՕՏԵԱՆ — ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ԳԻՏԱԿԱՆ

MANZOUMÉ-I-EFKIAR
JOURNAL ARMÉNIEN
QUOTIDIEN, POLITIQUE, FINANCIER ET LITTÉRAIRE
Directeur-Propriétaire
OHANNÈS F. KAÏSÉRIAN
38, Grand' rue de la S. Porte, 38
Constantinople

ՏԷՐ ԵՒ ՏՆՕՐԷՆ
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԿԱՅՍԷՐԵԱՆ
Առ ար կ'ուղղուին ամէն տեսակ գրութիւններ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆ
38, Պապը Ալի ճաssէսի, 38
Խմբագրութեան ուղղուած գրութիւններ ետ չեն տրուիր։

ԲԱԺԱՆՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

	Տարեկան	Վեցամսեայ
Պոլսոյ համար	80 դր.	50 դր.
Գաւառներու համար	108 դր.	60 դր.

ՅԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐ
Մէկ անգամի համար, տողը 5 դրուշ։
Մէկ անգամէ աւելի ծանուցմանց համար մասնաւոր պայմաններ։

منظومهٔ افکار
صاحب امتیاز و مدیر مسئولی
اوحانس فرید قیصریان
مطبعه‌خانه‌سی
باب عالی جوارنده ۳۸ نومرولی دائره مخصوصه

ԱՐՄԱՇԻ ՈՒԽՏԱԳՆԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

ՄԵԾԱՇԱՆԴԷՍ ՏՕՆ ԽԱՉՎԵՐԱՑԻ

ԶՈՐՈՐԴ ՆԱՄԱԿ ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ՄԱՍՆԱՒՈՐ ԹՂԹԱԿՑԷՆ

ԳԻՇԵՐԸ ԱՐՄԱՇԻ ՄԷՋ

15 Սեպտեմբեր, Շաբաթ էջէր եկեղեցիին դէզ

Արմաշի բանտարկեալներուն ոգին է գիշերուան թովիչ հանդիսաւորութիւնը. ճիշտ մթնոլորտն ատեն կրօնքի խորունկ ոյժը, աշխարհիկ կանոնքին հանդամանքները, իրարու չատ մօտիկ կը շեշտուին։

Հանդիսաւոր ուխտաւորներու! համախմբումը գծուարաւ ճեղքելով, վանքին պզտիկ դրանը մէջէն կ'անցնիմ (մէկ դուռ մը ունի արդէն). կէս մթութեան մէջ անվերջանալի, լայն գծերը կը սահին մանաւանդ կիներու, մինչեւ եկեղեցիին դուռը կը հասնիմ. հոս անպատճառ պիտի հանդիպիմ կինէրիկ մարդոց համագումարման, ասանք միշտ Աստուածածնի վրայ կը խօսին, հրաշքներու, բժշկագործութիւններու թուումը կ'ընեն լիաբերան ախորժակով մը. մենութիւններ, խորհրդածութիւններ կը յայտնուին...։

«Եկեսցէ»ի արարողութիւն կ'ըլլայ, եկեղեցին ազօտ մթնոլորտ մը ունի, Դուրեան Սրբազան իրեններով չրջապատուած դասուն մէջ է, քառաձայն երգեցողութեամբ «Ի խորոց սրտից» են. կ'երգուի, չատ վսեմ և զգայուն տպաւորութիւն մը կը զգենում. իր բարձրութեան մէջ եկեղեցին կը դողդողայ կարծես. կէս մթութիւնը հոս չատ բան կ'աւելցնէ արդէն սիրող թախիծին և սգաւորութեան վրայ, աղօթքի մեղմիկ մրմունջները սկզբնական սիրտերու վրայ ալ կ'աղդեն— հոս՝ մարդ կը վերանայ, անհիւթ և հոգեկան սաւառնումի մը մէջ կ'օրօրուի։—

Քիչ մը ետքը, նորէն հոս եմ, կը սարսռամ էութեամբս, եկեղեցին դեռեւն չունի կոխել անցնելու. չուլերու վրայ, քուրջերու մէջ պլլուած մարդիկ իրարու վրայ դիզուած են. կը տքան, կը հաղան, կը խոկան և կը խոկան...։

Աջակողմի դիմացը՝ ճրագներու դողդողուն լոյսերուն մարմր�քովը կը ցլանայ Աստուածամօր պատկերը. կարելի չէ Անոր մօտենալ. մարդկային իրաններու, անթիւ գլուխներու պատնէշը կ'արգիլէ. հրնչտուկը, բաղխիւնները և ի հարկին ծեծը հոն՝ չարժուն կեանքին փայլը կը յորինեն. գեղտինը, պատկերին առջեւ քառակուսի մակերեսի մը վրայ, աղօթքի, վայնասունի, հեկեկման, հեծման, տրտունջի, զառանցման, խոկալու և քիչ մըն ալ ջլատաւորներու հայհոյութեան առեղծուածը կը բարձրանայ. ո՜հ, աչքերը համակ յառած են այդ պատկերին. ծանրագին գունաւոր կերպասներ կողմնակի պատկերը կը ծածկեն, իր Միածին Որդւովը, իրանը և դէմքը կը ցուցնէ Արմաշու հրաշագործ Աստուածածինը, մաղնիացնող խորունկ և ուժգոյ աչքեր ունի, չատ նոր կ'երեւայ և կ'արտափայլի, թէեւ հին արուեստին դրոշմը կը կրէ անվրէպ։

Մէկ ակնարկ մը Տիրամօր պատկերին, և անոր առջեւ ծունր ինկած բազմաթիւ ցաւագարներու, ախտաժէտներու, լուսնոտներու, ջլատաւորներու խուլ-համրերու երամին վրայ, կը բաւէ ամէնէն քարսիրտ մարդը ցնցել. ո՜հ, յուզիչ և վրդովիչ է հոս տեսարանը, մարդուս սիրտը, հոգին կը բզկտուին, օրերով՝ առանց բերանին բան մը դնելու, միշտ լացող ողբաց ողներ կան՝ չա՜տ, չա՜տ սիրտ կը տրորէ համբ, մանկամարդ աղջիկներու հառաչը և աղաղակը, առտուընէ մինչեւ իրիկուն և միշտ, խլ և կիսեւքիչ հընդկներով լեզու և ականջ կ'ուզին Աստուածամայրէն, ահա մէկը կը մարի, կը գլորի, հիմա սոսկումը և լայն, ողբի ու կոծի դղրդիւնը եւ կեղեցիին պատերը կը սարսռացնէ. «Մեղա՛յ, մեղա՛յ» կը պոռան միաբերան անթիւ հիւանդներ, կը սոսկամ, օ՜հ, և ասոր կը հետեւի «փառք քեզ Աստուած, փառք քեզ Աստուած». արցունքներ ճիշտ հոգիի խորերէն կը բղխին. մարդ հաւատքին, կրօնքին, վերացման մէջ կը յուզուի և չդիմանալով դուրս կը նետուի։ Առտու զինուորներ, և ժամանակի բաժանում չունի Աստուածամայր այս չաքիռ մէջ. ամէն վայրկեան այսպէս է, այսօրինակ է տեսարանը։

Մաղիկներու փունջեր կան պատկերին մնարին տակ. Անոր ընծայուած նուէրները չա՜տ և բազմազան են. ճերմակ տատրակներու ընծայաբերումը մանաւանդ չատ սրտաճմլիք և խորհրդաւոր զգացում մը կ'արթնցնէ ներսիդին։

Եկեղեցիին ամբողջ նշանակութիւնը Տիրամօր պատկերին վրայ կ'ըմբռնուի անոր կ'աղաչեն, անոր կուլան, անկէ կը խնդրեն. սպասարկողներ չատ կան. չի տեսայ մէկը բնաւ վանքի պաշտօնեաներէն այս օրերս մանաւանդ անոր մօտեցող, ուխտաւորներուն ջերմիկ փափաքով մը ընծայուած նուէրները կը տանին, կը բերեն քանի մը հոգիներ միայն։

Աստուածամօր պատկերին առջեւ խռնուած հիւանդներու, ախտաժէտներու իրենց սրտին խորերէն բղխած հառաչն ու աղաչանքը միակ կնոջ մը ազդեցութեան տակ դրուիլը բաւական նշանակելի է...,այս կինը կը հաղորդէ Տիրամօր ամենասուրբ պատգամները և կը բացատրէ անոր տրամադրութիւնները, եկեղեցիին դուրս հանել կուտայ անոնք որ հաճելի չեն Աստուածամօր։

Ցոյներ և այլակրօններ կը տեսնամ, բժշկութիւն խնդրողներու խռնութեան մէջ, խորունկ սրտաբորոտ երկիւղածութեամբ մը կը հետեւին ատոնք պաշտամանց և աղօթքի մրմունջներուն։

Դաւառացի կիներ, իրենց ցայտուն տարազներով, մարդոց անկենդան խուցերուն մէջ նստած՝ կ'երգեն ահա, ասոնց մեղեդիները, «տէրողորմեա»ները սքանչելի, դիւթիչ են, կը յուզիմ կանացի ջերմիկ և անկեղծ աղօթքիս ուխտին առջեւ։ Պոլսեցի աղջիկ մը, բարեկեցիկ դասէն, բամպակ կը մանէր ժամերով Աստուածամօր պատկերին մօտ....։

Վերջապէս ժամանակ և դիւրութիւն երբեք չի գտայ մօտենալու՝ այդ պատկերին տեսքը մօտէն վայելելու. խռնութիւնը անոր մօտ միշտ անսահման է. առանց տրաուտնջին, սաստին կանանց, կարելի չէ գտնել մօտէն անոր, հրաշագործ Զարխափանի պատկերը դիտել։

15 Սեպտ. Շաբաթ.

Կէս գիշերը անցած է արդէն, եկեղեցիէն դուրս կ'ելլամ, շրջափակին մէջ բաց օդին, աղաքներ կուչտ կուչտի ընկողմանած քնոյ մէջ կորսուած են. դուրսը ոգեւորութիւնը դեռ չէ մեռած. Ջահերու պէս կը վառին և կը հրահրին հրթիռները. Պոլսեցի աղջիկներ դեռ փողոցները կը չափչփեն, ուխտած են կարծես բնաւ չի քնանալ։

Ժամ մը չեմ քնացած, կ'արթնանամ, անսովոր վիճակ մը ունիմ, գլուխս ծանրցած է, լաթէոնայի և ֆլիւթի քանի մը ձայներ կը մարմրին ականջներուս մօտիկ։ Արմաշի աքլորները, չատ կը խօսին բայց ոգեղ. ամէնէն առաջ նորէն Պոլսեցիները դուրս են, խաղ, պար, երգ։ Արմաշի անշուք տուներուն անվարագոյր պատուհաններուն ետեւ Պոլսեցի կիները կը դիտեմ, խնամտաբուռվեր մը տալու կ'աշխատին, շրջուն խանութներու, փերեզակներուն եղանակաւոր կանչուրտուքները տպաւորիչ են, կամաց կամաց եռուզեռում մը կը սարքուի, կը խտանայ հրապարակին վրայ! խաստուիկ, գունաւոր շալվարով գիւղացիներ, մանաւանդ Աստփաղարցիներ կը գոցեն վաճառորդներուն շրջափակը։ Աղուոր մը լուսցած է հիմակ. տոհմային սիրուն տօնավաճառ մը հաճելի երեւոյթը ունինք. «Հաճի աղային մալն է, ապրչան ունիմ, հրամմեցէք», ընդհատ և սիրուն այս կոչերը և աղաղակները մանաւանդ Պոլսեցւոյս վրայ զուարճալի ազդեցութիւն մը կը բերեն. մենք ալ կը փորձուինք մեր խօսքերուն մէջ եղանակ մը դնել, ճիշդ ասոնցին նման։ Ատաբազարցի վաճառորդներ նշանակելի են, խայտաբղէտ և աղուորիկ մեսաքէ «քէֆիլէ»ներ փաթթած գլխուներնին թէ՛ կը խմեն, թէ՛ կը ծախեն. հայ վաճառորդ, հայ գնողներ, ստուար, անթիւ. սիրուն չէ՞ք դաներ։

Ոտքի վրայ գիւղացիներ, մածուն, պանիր, հաւեր կը ծախեն. հայ կինը մինակ կը զբաղի իր հայթայթումներով և աղօթելով և քիչ մըն ալ պտտելով խօսքս աղջիկներուն չէ բայց, գիւղացի տարրը ուխտաւորը խաբելու, մանաւանդ Պոլսեցին, մտամտոր խաչ մը ունի։ Մասվաճառներ են, մէկ կարգի վրայ չարուած, մորթուած ոչխարի ճերմակ մսերը կախած, խոշոր սպանդանոցի մը երեւոյթը կը պարդեն. կը զարմանամ, քիչ մը ետքը այս մարդիկ գինով կարած, նուագարաններու ձայներով կը խաղան, կը պարեն ու կը ցատկեն։

Մինչեւ իրիկուն, ամէն տեղերէ գիւղացիներ կը հասնին, առեւտուրը կը չատնայ, կ'ոգեւորուի. կ'արժէ թեւմաքնակ հայ աղջկան, կնոջ սակարկութիւններու եղանակը դիտել. հոգի և սիրտ կը մաշեցնեն և կռահելով խակ, բնաւ կարեւորութիւն չեն տար իրենց ուղղուած վերաբերումներուն։

Իրիկունը 70ի մօտ տարիներու կարաւան մը կը հասնի Իզմիրէն։

Եկեղեցիին զանգակը կը զօղանչէ, ժամը 10 նէ. մանաւանդ թափորով մը Եղիշէ Եպսկ. Դուրեան եկեղեցի կ'առաջնորդուի վեհարանէն. եկեղեցին խռնուած է, չունչ առնել կը դժուարանայ, չատ գիւղացիք այսօր հասած են հոս, դեռ մախաղը ուսերնուն վրայ՝ հազիւ եկեղեցի մտած են, ջերմեռանդ կ'աղօթեն։

Եկեղեցիէն կ'ելլանք, անկարելի է ճեղքել բազմութիւնը ժողովրդին, անախորժ բառակուսիներ կ'ըլլան, հրելու, հրմշակելու փորձեր։

Վանքին բակին մէջ, գիւղացի հայ կիներ կան, տարբերնակ տարազներով գունաւորուած, երկայն, կրկնակի շարքով մը սալայատակին վրայ կը նստին. արեւս են հագած, և նորէն աղօթքներ կը քրքմնչեն։

ՄԿՐՏԻՉ ՎԱՐԴԱՆԵԱՆ

ԿԵՆՑԱՂԱԳԻՏՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ

ՔԱՂԱՔԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆ ՄՕՐ ՀԵՏ

Ասոր վրայ աւելի բան մը չպիտի կրնանք ըսել, եթէ ոչ կրկնել ինչ որ ըսած ենք։ Բայց աղային համար անհրաժեշտ է որ աւելի փափկութիւն դնէ իր մօր հետ ունեցած յարաբերութիւններուն մէջ։ Մանաւանդ անիկա պարտի զգուշանալ ամէն դժկամակութենէ, կրկնապակել իր հաճոյակատարութիւնները և հասատակ իր անձնուիրութիւնը։

Մօրը վրայ դուրդուրալ, կատարելիք դիւրին պարտականութիւն մը չէ։ Բայց տակաւին պէտք է որ այս պարտականութիւնը կատարուի յօժարակամ։ Արդ աղայ մը ո՞րչափ վատթարացած պէտք է ըլլայ որ իր բոլոր սիրտը մօրը չնուիրէ, աղան ո՞րչափ անկիրթ պէտք է ըլլայ որ անոր հանդէպ քաղաքավար և յարգական չգտնուի։

Կեանքի բոլոր պարագաներուն մէջ մարդ պէտք չէ մոռնայ իր մայրը։ Աւա՜ղ, քանիներ կան որ ամուսնացած կը մոռնան թէ իրենց լքած տունին մէջ, ուր մեծցած են, իրենց վրայ գուրգուրացած, զիրենք սիրած են, ուր սորված են աղօթել և աշխատիլ, թողուցած են մայր մը սիրաբեկ և անմխիթար որ հեռուէն կը հսկէ իրենց վրայ։

Անկարելի է մեզի բարեբաստութեան դասեր տալը, (leçons de bon cœur) դժբաղդաբար միայն կրնանք նշանակել պատշաճութեան դասերը։ Գալով այս նեղքին քաղաքավարութեան ուրուն հին և նահապետական բարքերը մեր հայրերուն օրով կրնք մը եղած էին, հիմա խիստ սովորական դարտականութիւն մը եղած են։

Եւ այս քաղաքավարութիւնը՝ ոյնքան սիրուն՝ երբ ազնուութեան կապուած է, պահել չատ պարզ է։

Որքան որ ազան ընտանիքի այս պահապան հրեշտակին թիւին տակն է, պէտք է առաջին անգամ ինքը ողջունէ իր մայրը հեռուստով մը, ասասուսուն երբ կ'արթնայ և երեկոյին՝ երբ պառկիլը կ'երթայ, «Բարի լոյս կամ բարի իրիկուն, հանգիստ քնացար, կամ բարի հանգստութիւն, սիրելի մայր,» այնպիսի խօսքեր են որ իրենց ըսուելու կերպին մէջ հրապոյր կը գտնեն։ Լուռ բայց սգելից դէմքանք մը յաճախ աւելի հաճելի է։

Մօր միշտ ըսել «չնորհակալ եմ» յաճախ ոտիզգոտան է, որովհետեւ մարդ սովորութիւն ունի չնեղուիլ քնանքի մէջ։ Սակայն մեծ սխալ մըն է։

Երբ սուն մանէք կամ մեկնիք, միշտ ողջունեցէք ձեր մայրը, ձեր մեկնումը առաջուց իմացուցէք անոր, անկէ թոյլատուութիւն խնդրեցէք կամ այցելութիւն մը տալու, կամ բարեկամներնուդ հետ տեղ մը երթալու համար, և մի վարանիք երբեք կատարել այն ամէն հաճոյքը՝ զոր տիպի դրայ ձեր մայրը, երբ քովը մնաք, եթէ անիկա այնպէս խնդրէ, եթէ մինակ է կամ հիւանդ։

Կտրքի մէջ, ուղանի վրայ, թող ձեր մայրը լաւագոյն տեղը ունենայ, ձեւքերնիդ անոր տուէք, և մի թողուք որ փողոցին մէջ ձեռքը ծրարներ ունենայ։

Եւ մանաւանդ երբեք մի ծխէք, Աստուած, ոչ իր սրահին մէջ, ա՜չ անոր մօտը, ա՜չ անոր հետ երբ ոտոյտի ելած

)(2)(

ԹԵՐԹՕՆ «ՄԱՆԶՈՒՄԷԻ ԷՖԿԻԱՐ»Ի

ՔԱՍԻՄ

ԺԱՌԱՆԳՈՒՐԴԸ

ՎԷՊ ՏՈՂՄԱՑՈՒՆ ԿԵՏՆԳԷՆ

ԱՌԱՋԻՆ ՄԱՍ

Երկու կողմն ալ դժուար կացութեան մէջ էր հիմայ, ինչպէս ներկայացուէին, և ինչ հարկ կար ներկայացուելու հաղիւ կէս ժամուան ուղեւորութեան մը համար որուն մէկ քառորդը անցած էր արդէն։

Տիկինը, կացութիւնը փրկելու մըտօք, առանց ոեւէ մէկուն ուղղելու խօսքը,

— Արդարեւ ասկէ ալ կերեւայ Վռուփորի տեսարանները, ըսաւ զուարթութեամբ, ինչ սիրուն պատկեր։

=Այո՛, յարեց օրիորդը, պատուհանը աւելի կ'ամփոփէ, կը խտացնէ երեւոյթները, դիտակի նման, ինչ որ աւելի առիթ մէ պահանջուած իրը մանրամասնօրէն ուսումնասիրելու, մինչդեռ վերնայարկի ընդարձակ տարածութիւնը իր այլազան երեւոյթներով կը ցրուէ, կ'սառաբաժնէ դիտողին թ'է տեսութիւնը և թ'է ուշադրութիւնը։

Երիտասարդը որ մինչեւ այն ատեն չէր համաձայնած ուղղակի օրիորդին երեսը նայելու, ակամայ ոստում մը ըրաւ ու կէս մը մանկամարդ աղջկան, կէս մը տիկինին ուղղելով խօսքը.

—Օրիորդը կը նկարէ անշուշտ, կակազեց։

=Սանկ մը, պատասխանեց աղջիկը նուրբ ժպտով։

Երիտասարդը քիչ մը սիրտ առնելով և հմայուած՝ աղջկան սքանչելի գեղեցկութենէն.

—Ծովայի՞ն տեսարաններ արդեօք, կրկնեց։

=Ո՜հ, չարժեր նկար անունը տալ սկսնակի մէկ քանի փորձերու, որոնցմով չատ մարդ կ'զբաղի գրեթէ պարապոյ ժամերուն մէջ։

—Օրիորդին տասնկ ըսելուն մի՛ նայիր, էֆէնտի՛, մինչամտեց երրորդ կինը որ լուռ կեցած էր մինչեւ այն ատեն. սքանչելի պատկերներ կը գծէ։

=Ո՜հ մի չափազանցէ՛ք։

—Ինչո՞ւ չափազանցեմ, հիմա իսկ անոնցմիտ եմ որ նիւթ մը կը մշակէք ձեր մտքին մէջ, նկարելու համար։

Այսչափ այլազան, այսչափ գունագեղ, տեսարանները չեն կրնար անտարբեր թողուլ զձեզ։

Օրիորդը չպատասխանեց ընկերուհիին քօմպլիմանտներուն։ Երիտասարդին հարցումները հետաքրքրութիւն արթնցուցած էին մտքին մէջ։ Կը փափաքէր խօսակցին ինքնութիւնը հասկնալ։ Անոր արթնամտութիւնը, չարժուձեւերն ու քաղաքավար ընթացքը հաճելի անակնկալ մը եղած էին իրեն, նեղ օթեակին տաղտկալի մենութեան մէջ։

Սակայն մեծամտութիւնը պատուաբ կը կանգնէր և չէր ներեր որ մտերմօրէն խօսքի բռնուէր, պատահական ուղեկցի մը հետ։

Տիկինը՝ փոխելու համար խօսակցութեան ընթացքը որ հետզհետէ մտերմական հանգամանք ստանալ կը ձգտէր, սկսաւ այլ և այլ հարցումներ ուղղել երիտասարդին, ծովեզերեայ շէնքերուն, խարսխած նաւերուն, հեռաւոր լեռներուն և այն ամէն առարկաներուն մասին որոնց առջեւէն կ'անցնէր շոգենաւը յամր ու հեղասահ։

—Երիտասարդին սիրար կը մտրմոքէր այս անտեղի հարցումներուն հանդէպ, ամբողջ ուշադրութիւնը աղջկան նուիրած՝ կսպասէր որ առիթ մը ևս ներկայանար երկրորդ խօսակցութեան մը բռնուելու։ Զմ'ուր յոյս, օրիորդը միւս կնոջ հետ կը տեսակցէր դուռ ընտանեկան նիւթերու վրայ, բոլորովին անտարբերութիւն կեղծելով խեղճ աղուն նկատմամբ։

Վերջապէս շոգենաւը մօտեցաւ Իւսկիւտարի նաւամատոյցին, ուր կիները հրաժեշտ տալով երիտասարդին, անկէ առաջ փութացին դուրս նետուիլ չմոռնալով չնորհակալութիւն յայտնել իրենց վայելած ասպնջականութեան համար։

Երիտասարդը քարացած մնացած էր օթեակին դրան առջեւ ու հիասքանչ կը նայէր երեք կիներուն ետեւէն։ Անկարող կ'զգար զինք տաքի վրայ կենալու, կը մտմտէր, տարութիւն մը, յուսահատութիւն մը պարուրած էր ամբողջ կազմուածքը, դայն ցնցելու ատիճան սաստկութեամբ։

Ուղեւորները տակաւ կը մեկնին շոգենաւէն զիրար կոխկռտելու խուճապով. ինք անոգ անտարբեր, կրկին մտաւ օթեակէն ներս դուռը փակեց ու բազմոցին վրայ փռուեցաւ։

Ի՞նչ բանի վրայ պիտի խորհէր. ինք ալ չէր գիտեր, պակաս մը կ'զգար, անդարմանելի պակաս մը որ կը չարչրկէր զինք այսպէս, առանց բանաւոր պատճառի։ Մէվ էր այս աղջիկը, ինչ դասակարգի կը պատկանէր, ո՞վ էին ընկերուհիները, այս հարցերը իրարու կը յաջորդէին խռովելով երիտասարդին հանդարտ սիրան ու անվրդով միտքը։

Շոգենաւին աղմկայոյզ սոյլը միայն իրականութեան բերաւ զինք և երբ դուրս նետուիլ կը պատրաստուէր օթեակէն, անակնկալ մը հանդիպեցաւ աչքին։

Փղոսկրէ սիրուն առարկայ մը գեղարուեստական՝ մնացած էր բազմոցին մէկ խորշը։

Դողդոջ ձեռքերով վեր առաւ զայն, որո՞ւ կը պատկանէր պահ մը վարանեցաւ. արդեօք իր ընկերուհիներո՞ւն էր, արդեօք օրիորդին... խելայեղ ըլլալը բան մը չէր երիտասարդին համար, այս անակնկալին հանդէպ։

Ձեռքը բռնած՝ նուիրական առարկան, ապուշ ապուշ վրան կը նայէր։

Միտքը դադրած էր գործելէ։

Չէր խորհեր իսկ մանրակրկիտ ընտրութիւն ընել։

Երիտասարդին այս հոգեկան կացութեան մէջ շոգենաւը ճամբայ ելած էր Պոլիս վերադառնալու։

Տոմսահաւաք պաշտօնեան մեզմիւ բացաւ օթեակին դուռը և երիտասարդը հոն տեսնելով.

—Դուրս չելո՞ք, էֆէնտի, հարցուց զարմացմամբ։

Այս վերջինը երաղէ արթնցողի նման ընդոստ ցատկելով.

=Ոչ, պատասխանեց և ձեռքի առարկան գրպանը սահեցնելով, երբ մեկնիլ կը պատրաստուէր.

—Ուշ է. յարեց տաշտնեան, շոգենաւը ճամբայ ելաւ։

=Ինչ կ'ըսէք, անկարելի է, կարեւոր ժամադրութիւն ունէի։

—Գէտք էր արթնուն գտնուէիք, քառորդէ մը աւելի ոտառեցինք հոս, չարունակ աղաղաքութիւն ուղղելով, հիմա հաճեցէք վերադարձի ատսկին դինը վճարել։

Ուրիշ ճար չկար, պահանջուած դրամը վճարեց և երբ առանձին մնաց, հանեց գրպանի փղոսկրեայ առարկան, մանրակրկիտ զննութիւն մը ըրաւ ալ ու ձախ դարձնելով։ Դրամապանակի երեւոյթ ունէր, ամէն պարագայի մէջ գեղեցիկ սեռէ մէկուն կը պատկանէր, այնչափ նուրբ էր ու սիրուն։

Բաւական անյաջող փորձեր ըրաւ բանալու աչքն ճախէն, վերջապէս մանրադիտակի կէտ մը նշմարեց ուրուն վրայ թեթեւ մը ճնշելուն պէս երկու կողմին վրայ բացուեցաւ, ցուցադրելով չատադոյն մնդուտէ նեղքնակ մը ակնապարար։ Օբօբանոթ նուրբ հոտ մը անմիջապէս գրգռեց երիտասարդին քիթը։ Դրամապանակին մնդուսը կը բուրէր զայն։

Ո՜հ, այդ բուրումը, գինովցուց խեղճ ազան, օրիորդն ալ օբօբանոթ կը բուրէր...։ (Շարունակելի)

էք, երբ սակայն ինքը չի ծխեր։

Է՛հ, Աստուած իմ, դուք զանի պիտի թողուք բաւական կանուխ, այս խե՛ղճ մայրը։ Սակայն որչափ որ կարենաք՝ անոր չռայլեցէք ձեր սէրը ու յարգանքները։

ԱՇՈՏ ՊԱԶՊԱԶԵԱՆ

ԹԱՏԵՐԱԿԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՄ

ՓԱԿԵՂԱՒՈՐԸ

ԶՈՐՍ ԱՐԱՐՈՒԱԾ

Ա. ՄՈՒՔԱՖԵԱՆԻՆ

Ա. ԱՐԱՐ

Տեսարանն է Մարմարայի գեղեցիկ մէկ ծովախորշը երկնցած թեւանի մը մէջ։ Երեկոյ է, մութը սկսած է տիրել կամաց կամաց ամէն կողմ, գիւղացիներ, օգափոխութեան եկող հիւրերու խմբակներ հետզհետէ կը լեցուին թեւանները մէջ։ Փակեղաւոր մը Պոլսոյ չեմ գիտեր որ թաղին պատկանող, հանդարտ և անխօսուկ, կինոներու աղջնակներու, բազմութեան մը մէջ կը կոնծէ, կը ճնկէ, ժողովուրդին ուշադրութիւնը իր վրայ կեդրոնացուցած։

ՎԵՐԺԻՆ.—(կարմրելով) Հայրի՛կ... մենք կը նային կոր ամէնքն ալ... (կակաղելով ու վարանելով) հայաէ կամաց մը ելնենք։

ՓԱԿԵՂԱՒՈՐԸ.— Հա՛... ան քու գիտնալու բանդ չէ. (զայրացած յոնքերը պռստելով) տեղդ ծանր նստէ...։ Առանց կարեւորութիւն տալու կամաց կամաց իր քովէն բարձրացող չշուկին կը շարունակէ իր ընթացքը en grand enthousiasme... թերեւս մտածելով որ իրեն դէմ ձայն բարձրացնող մը չի պիտի ըլլայ ու զինքը չի պիտի կրնան տեսնել գիւղի մը մէկ անկիւնին մէջ։

ՎԵՐԺԻՆ.—(կամաց մը իր մօրը ականջին) Մայրի՛կ... սա հայրիկիս ըրածը կը վայլէ՞, տեսնողները լաւ գաղափար մը չեն կրնար կազմել հօրս վրայ, որ այս օրուան օրս քիչ շատ լաւ համարուած անձնաւորութիւն մըն է, կ'աղաչեմ, մայրիկ, ըսէ իրեն.....

ԵՐԷՑԿԻՆ.— Ալ կը բաւէ... հիշ չէնէ մի խմեր տէ անանկ նստինք... կէսն ալ տունը կը թամամցուցնես... (ետին դառնալով) վայ մեղքիս...։

ՓԱԿԵՂԱՒՈՐԸ.— Ինծի՞ նայէ՛. ան քենէ չեն հարցուներ ըսի, իմ գիտնալիք բանս է, կը խմեմ չեմ խմեր... ծօ՛ (խօսքը կառօսին ուղղելով) աղաւոր տապկած ձուկ բեր, օրէնած, գիտես ա՛... մենք սենս խոյֆիլը ենք աղօթքիս ընդունելի է (՞՞՞)...։

ԿԱՌՕՍՆԸ.—Պռավո՛... տէր պաապա, դուն եկար թեռացանիս չենցաւ...։

Բ. ԱՐԱՐ

Փակեղաւորին ճիշդ դիմացը նստող քնիկ տեղացի ընտանիք մը որուն ամուսինը բաղդին քմահաճոյքին բերմամբ այսօր քիչ շատ լաւ դիրքի մը տիրացած և Պոլսոյ հրապարակին վրայ ծանօթ անձնաւորութիւն մը, զայրացած կ'սկսի քթին տակէն բաներ մը մռլտալ, երբեմն երբեմն ալ փրփրիլ... հանդէպ այս տեսարանին։

ԱԼԻՒՐԵԱՆ.— Սա նայէ հէլէ՝... կը վայլէ՞ կոր սա մարդուն ըրածը, մեղք իր փառաւոր մօրուքին... կեցիր երկու խօսք զրուցեմ իրեն, ամօթ չէ եա՛... ջիղերուս կը դպչի կոր եթէ ուրիշ ազգէ մէկը ըլլար կը պարակէինք։

ՏԿ. ԱԼԻՒՐԵԱՆ.— Ճանըմ մեղի ինչ վերաբերութիւն ունի, ձգէ, դո՞ւն եղար անոր յանցանքը երեսին տուող, իրմէն ըլլալու է զգայնութեան գաղափարը։

ԱԼԻՒՐԵԱՆ.— (բարկացած ոտքը գետին զարնելով) ի՞նչ պիտի ըլլայ սա մարդուն ըրածը. հայտէ իր ազգէն չի քաշուիր, չի խպիր, ուրիշ ազգութիւնները ի՞նչ տեսակ գաղափար կը կազմեն, մենք որ չատ անգամ սովորութիւն ունինք ուրիշներու ամենաչնչին մէկ արարքը քննադատելու...։

ՏԿ. ԱԼԻՒՐԵԱՆ.—կը բաւէ ըսի... չատ առաջ երթալ չուզեր. մենք պիտի ըլլանք անոր խրատ տուող... իր կարգաւորութեան անվայել ընթացքի մը մէջ գտնուած ըլլալը գուշակած է արդէն չատոնց... ո՞վ գիտէ, ի՞նչ arrière-pensée ունի...։

ԱԼԻՒՐԵԱՆ.— Ցաւալին հոն է որ Ատրինէ՛, հոս հանրութեան աչքին առջև խմելը ի՞նչ կը նշանակէ... չեմ հակնար... մեղք մեղի... օրէ օր դէպի անկում, փոխանակ լաւ ճամբու մը հետեւելու, լաւ կացութեան մը մէջ դնելու ինքզինքիս, պարզապէս կը վատթարանանք կոր... վէսէլամ...։ —

ՏԿ. ԱԼԻՒՐԵԱՆ.— Լռէ՛ այլ ևս... իմացաւ ամբողջ քաղաքները... կը վախնամ որ...

ԱԼԻՒՐԵԱՆ.—Աւելի աղէկ ա՛... ձեռքէն եկածը թող ընէ, վաղը հրապարակաւ պիտի խայտառակեմ զինքը, կամ հիմա, այս վայրկենիս՝ օձիքէն բռնելով դուրս կը նետեմ ան...ամօթը՛...։

Գ. ԱՐԱՐ

Փակեղաւորը՝ տեղեակ իր չուրջը անցած դարձածին, չուզելով կարեւորութիւն ընծայել, իբր թէ՝ իր վարմունքը պատուաբեր եղած ըլլար, կը շարունակէ նորէն իր եպերելի ընթացքը յաչս հասարակութեան։ Այս անգամ սակայն գլուխը տաքցած է, և իր գաղափարները չոգիացա՛ծ աներեւոյթին մէջ. երեւակայածը ուրիշ բան չէ բայց եթէ խրախճանութիւն, զուարճութիւն, թերեւս ալ ինքզինքը Եղիսեան դաշտերուն մէջ կարծելով...։

ԵՐԷՑԿԻՆ.— Մարդ Աստուծո՛յ... ոտքդ պաղնեմ... քիթերնուս բերներնուս մի հաներ գիւղ գալերնիս մէյ մը սա թառացային չշնկոցը նայէ՛... ամէնքն ալ աչքերնին չորս բացեր են...

ՓԱԿԵՂԱՒՈՐԸ.— Պիտի լռե՞ս... չէնէ ուրիշ տեսակ վարուիմ... (աչքերը բացած խոշոր խոշոր գլխարկը գլխէն վար կ'առնէ) ամէն մարդ ազատ է իր ուզածին պէս վարուելու, շարժելու, ինչ կուզէն ան թող խօսին ինծի համար, փոյթս անգամ չէ, վաղը նորէն պաշտօնս՝ ձեռքս կ'առնեմ։

ԵՐԷՑԿԻՆ.—Անանկ է եա՛... պատիւնիս ոտնակոխ ըլլալը չի մտածեր, (ետին դառնալով) Վա՛յ կիտի հայրութիւն վա՛յ... աղջիկ զաւակ ունենալնիս հիշ միտքը չի գար կոր...

Գ. ԱՐԱՐ

Խումբ մը գիւղացիներ օրուան յուզնութենէն պահ մը ինքզինքնին թօթափելու համար, իրենք ալ իրենց կարգին բաղոսի սեղանին շուրջը հաւաքուած կը խնկարկէին. բարձրաձայն խօսելով, վիճաբանելով այս կամ այն խընդրոյն վրայ, հոնձքերու արդիւնաւորութիւնը կամ ապարդիւն ըլլալը յայտնելով. վերջապէս կարծեաց փոխանակութիւններ էր որ կ'ընէին. Վայրկեան մը սակայն ամէնքն ալ իրենց ուշադրութիւնը կեդրոնացուցած էին մօտակայ սեղանի մը շուրջը նստող փակեղաւորին վրայ որ անդադար կը խմէր, զարմացած անոր կը նայէին ու ի սրտէ կը ցաւէին։

ԿԻՐԱԿՈՍ ԱՂԱ.—Հոգիդ սիրես Մարտի՛կ, սա մարդուն նայէ՛... չբնես քի աշխարհքը կարգաւորներու մնացեր է..., ան սանակ ընէնք մեղի ի՞նչ կը մնայ։

Նախկին վիճաբանութիւնը ա՛լ բոլորովին փոխուած էր։

ՄԱՐՏԻԿ.— Ձգէ՛. Կիրակոս աղա, մեր գործին նայինք, ան մեր փորը չի կշտացուներ։ (Շնկոց մըն է կը փրթի անա՛ եւ ամէն կողմէ ձայներ կը բարձրանան, փակեղաւորը կծիկը դրած է, խեղճին հանգիստը վրդովեցին)....։

ՆՈՐԱՑՐ

ՇՐՋԱՆԱՒԱՐՏՔ

ԳԻՇԵՐՕԹԻԿ ԲԱՐԶՐԱԳՈՅՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻՆ

Ս. ԿԱՐԱՊԵՏԻ ՎԱՆՈՒՑ ԿԵՍԱՐԻՈՅ

Անցեալները Պատուական «Մանզումէ»ի միջոցաւ, Վարժարանիս 1900—1901 Տարեշրջանին համառօտ մէկ տեղեկագիրը հրատարակած ատենս, ի մէջ այլոց ըսած էի թէ՝ Վարժարանս մինչեւ այսօր 43 շրջանաւարտներ տուած է ազգին, որոնցմէ ոմանք՝ ի Կ. Պոլիս, ի Պէյրութ և ի Բարիզ բժշկութեան և մեքենագիտութեան կը հետեւին, իսկ մնացեալն ասն ալ զանազան տեղեր դասատուութեամբ՝ և առեւտրական գործերով կ'զբաղի։

Արդէն զգացած, և փորձերովս տեսած էի, թէ մարդկութեան ծառայելու առաջին և ամենէն ազնիւ միջոցն է մանուկներու կրթութեան գործին նպաստել, և երբ 1887ին առաջնորդական պաշտօնով Կեսարիա եկայ, ուշադրութեանս առաջին և ամենէն սիրելի առարկայն եղաւ, վարժարաններու բարեկարգութեան սատարել, ո՛րչափ որ կարելի է. ուստի քաղաքներն և գիւղօրէից մէջ, թաղային ղեկավարներու կազմակերպութեան մասին, շարունակ աշխատելէ և գործակցելէ, և երբեմն գիւղական աղքատ դպրոցներու նիւթապէս նպաստելէ ետ չը կենալով, կը փափաքէի ուղղակի իմ անօրէնութեան ներքին վարժարան մը ունենալ, և այս փափաքիս հասնելու համար, Ս. Հայրապետի վանքէն աւելի յարմար տեղ և դիրք մը չէի կրնար ընտրել, ջուրը առողջարար, օդը ըմբշնչելի, տեսարանը զմայլելի, բայց նիւթական միջոցներ միայն կը պակսէին, և եթէ ընկերկել պէտք ըլլար այս փոքրիկ դժուարութեան առջեւ, կարելի չէր գործ մը առաջ բերել և ծառայութիւն մը ընել թեմարէից ժողովրդեան։ Ուստի պէտք էր դործի սկսիլ և փոքրէն սկսիլ։ Հետեւաբար ապաւինելով Աստուծոյ ողորմութեան նախակրթարանի մը ծրագրով, տասն և երկու աղքատիկ աշակերտներով և մէկ դասատուով սկսայ գործի, որ ինչպէս կը հասկցուի համեստ սկիզբ մըն էր։ Այսպէս տարի մը շարունակելէ ետքը, անոնք որ տեսան վարժարանին արդիւնքը, սկսան թոշակաւոր աշակերտներ ալ տալ. յետոյ Աղն. Ց. Մ. Լսանան էֆէնտիներուն ինքնաբերաբար ըրած մէկ նպաստը, և ուրիշ ազգայիններու թէ՛ նիւթական և թէ՛ բարոյական օգնութիւնները, քաջալեր եղան քիչ ժամանակէն սոյն հաստատութեան բարձրադոյն վարժարանի դիրքը տալ, որ անա Սեպտ. 1ին իր ժե. Տարեշրջանը կը թեւակոխէ յաջողութեամբ Աստուծոյ, և կրթասէր ու բարեպաշտոն անձերու ցոյց տուած համակրութեամբն։

Այս անգամ կուգեմ մի առ մի յիշատակել 45 շրջանաւարտներու, ինչպէս նաեւ 7 կիսաւարտներու անունները իրենց զբաղումներովը. որպէս զի զուտ տոհմային և լուրջ կրթութիւն տուող սոյն հաստատութեանս արդիւնքը աւելի բացայայտ երեւի, ի գիտութիւն հեռաւոր և մօտաւոր ծնողաց՝ որոնք թոշակաւոր զաւակներ ունին վարժարանին մէջ, և ի մասնաւորի այն ազնիւ և բարեսէր ազգայնոց՝ որք թէ՛ նիւթապէս և թէ՛ բարոյապէս մեծամեծ նուէր և օգնութիւններ ըրած են վանքին և վարժարանին՝ որով 14 տարիներէ ի վեր անշուկ կը յարատեւէ իր հոմնատ գործունէութեան մէջ։

ՏՐԴԱՏ ԵՊԻՍԿ. ՊԱԼԵԱՆ

Ծ. Խ.—Վաղուընէ սկսեալ յաջորդաբար պիտի հրատարակենք շրջանաւարտից անունները։

ԽԱՐԻՃԻՑ

ԱՄԵՐԻԿԱ. բէխի Մ. Բուլվէլի՝ միութիւնքա Մաքֆրինլինին զէմանընտա ատէթ օլուուը իւղրէ, սալը վէ ճուսաա կիւնէրի մէճլիսը նաղզրարը ադը իմիտա իթմէսինէ նաղզրարլա պիլիթիֆիգ՝ գարար վերմիշտիր։ Բիւասէթ պաշ քէմպէթիւտէ պուլընան Գօրթէլեանա՝ քէնտի ռիւասէթը սանիլիկի էնսասընտա քեսթիպը խուսուսիսի օլան Մ. Լըզը մուավին նասպ իթմիշ տիր. Թեկտիմներ այը զարթնտա իճիմա իտէճէք օլան Գօնկրէսէ թագտիմ էտէճէկի պէեանամէսինի հաղրրլամագ իչուն՝ միութիւնքա Մաքֆրինլինին թէրթիպ իթտիկի էվրագը Մ. Գօրթէլերն՝ բէխ Մ. Բուլվէլեթ թագտիմ իթտի։ Կէչէն չարէչիպիկ կիւնի ադը իճիմա էտէն Մէճլիսը Վիւքէլատա տէօրթ նաղզր հաղզր պուլունըպ, պունլար իսէ, Պարը Մուհթը Ղարպի Գապլս չիրքէթի միտիրի Մ. Մաքքէյլն՝ չիրքէթին գապլսընը Սան-Ֆրանչիսքօ իլէ Հավաի վէ Ֆիլիբբին ատալարընա գատար թէմտատ էթմէք իչուն, թալեպ էթտիկի բուսաթնամէնէ տարբ միւգաքբաթտա պուլունտրլար։ Ամերիգա հէյէթը վիւքէյսրընն զանընընա՝ Սքանիա հիւքիւմէթի թարաֆընտան Ֆիլիբբին ատալարը իչուն վերիլէն իմթիեադաթ՝ մէղքիւր ճեղիրէյերին Սքանիա հիւքիւմէթինին թարթը թէմէլլիւքինատէն չքգամասրլա չիտտի քէնէլէմ եէքինս հիւքմնտէ տիրէր. պինէնալէյհ պուեօլտա եէնի պիր իմիթեազ իթաբ անանգ Ամերիգա բէխսինէ պիտ տիր։ Խարճիյէ նաղզրը Մ. Հէյ՝ հոկտ. 15է տօղրու Վաշինկթընա կէլէճէք վէ պուէմտատէ Ինկիլիզերանը Ամերիգա սէֆիրի Լորտ Բենֆիլտ տախի Լոնտրատան Վաշինկթընա վիրուտ իտուտ, պունլար՝ Բանամա պէրզախընը պիթարաֆլըզը հագգընտա զայրը բէսմի սուրէթտէ ճէրէեան էտէն միւգաքբաթա խիթամ վերէրէք, Ավամ գամարասընը գապալ էտէպիլէճէեէ պիր նէթիճէեէ վասլ օլաճագար տր։

Անը միւտէթտէ տախի Բանամա պէրզախը չիրքէթի վէ Գօլօմպիա իլէ մասամէլէի միութեգապիլէնին չարթնամէսի վէ Անկլօ-Ամերիգէն մուխթէլիթ գօմիսիօնը հոգգընտա միւնգաթի միւզաքէրաթ տախի թէքրար պաշանագ, վէ Գօլօմպիա իլէ Վէնէզուէլա պէյնինտէ զուհուրա կէլէն հահսէլէր իլէ Բանամարիգէն գօնկրէսինտէ Ամերիգա հիւքիւմէթինին նէ ալէճէճ սէլահիյէթլէրէ մալիք օլաճաղընը սէրահաթէն պաճ ու պէեան իտիլէճէք տիր։

—Սան-Ֆրանչիսքօ չէհրի լիմանը տօգլարընտաքի ամէլէնին թաթիլը իչիդլը՝ պաղը վուգուաթը ադիմէէ սէպէպիէեթ վերմիշ տիր։ Թաթիլի չուղլ էսնասընտա ասաչը ումումիի մուհաֆազա իթմէք իչուն, թէչիլ իտիլէն խուսուսի բօլիս հէյէթի՝ ասաեիչէ տըգգաթ իթմէքտէ իսէ տէ, պաղը ուկուսուզլըգլար էքսիք օլմամագտա տրը։

—Ամերիգատա եարըշարին իքինճիսի՝ հոկտ. 2ետ պաշլամըշ իսէ տէ, իքի եաթ՝ քէմալը կէրմի իլէ եօլա չըգարգտան ատնրա, նակէհան բուզկեար տուրտուզունտան, կէրուեէ ավտէթ էթմիշլէր տիր։ Եարըշըն իւչ քէօչէ մէսաֆէսինին իլք նըշանընը Շամրոք եաթը իքի սանիյէ էվվէլ կէչմէսի իւզերինէ Ինկիլիզլէր՝ պու տէֆա գազանաճագլարընը գավիյէն իւմիտ իթմէքտէ իտիլէր։ Իլք եարըշտա տախի Շամրոք էօնէ կէչմիշ իքէն, ավտէթտէ դայպ էթտի։ Շամրոք եաթընն սահիպի՝ Սըր Թոմաս Լիպիթը՝ տալկալարընն զիեատէ օլմասը եարըշտա զալէպկէ իթմէք իւմիտանի արթըրմագտա օլտուղունը պէեան իթմիշ վէ հաթթա էլլի սէնէյէն պէրու տէնիպ սուլարընտա Ինկիլիզլէրին զայպ իթտիեի «Ամերիգա Գաուհինի» գազանմագ իչուն՝ քէնտի եաթընն կիւվէրթէսի թէքմիլ սուլար ալթընտա գալմասընը արզու իթմիշ տիր։

ՀՈՒԱՆՏԱ ԿԻԻՑԵԱՆԸՆՏԱ Ալթունի Մուտէնի.— Կիւխանատա Մաբօնի նէհրինին Ինինի թէմտիյէ օլունան պիր գօյընտա եէնի ալթուն մատէնի տամարլարը պուլունմուշ տրը։ Շիմտիեէ գատար չը գարրլան քիւլիչէ էբէեիճէ էհէմմիյէթլի տիր։ Շեօյլէ քի, պիր գազմագալ՝ միւթէհարիւէրտէն պազըլարը 80, 45 վէ 30 քիլօկրամ ալթուն էլտէ իթմիշ օլտուգլարընտան, պու տամարլարը զանէթլէ վասի վէ քիւլլիեթլի օլմալարը թախտին խուլիսօր։ Սաթերճըլար՝ քիւլլիչէլերինի արթըգ եազըն օլան Ալպինա չէհրինտէ սաթմատարդլարընտան Գանէնէ կէթիրմէեէ մէճմուր օլմուշլար վէ պու վէսիլէ իլէ իշպու եէնի էլտորատա վիճուտա կէլմիշ տիր։

ԻԹԱԼԻԱ.— Նաբոլիտէ զուհուրա կէլէն վէպանընն նէ՞ վասրթա իլէ շէհրը մէզքիւրէ տիխտալ իթմէյ օլտուղունը թանգիզ իթմէք իչուն իճրա խիլէն թանգիզագա նէթիճէսի օլարագ, պու իլէթը միսթէէլիլիյէէնին վուգուր իքի սէպէպտէն թէվէլլիւտ իթմիշ օլտուղը անլաշըլմըշ տրը։ Եվվէլա՝ Ատրիա նամ վաբոր՝ Մրսրրատան բամուգ պաղիալարբլա եօլը ալմըշ վէ չը գարը լիման թէմիզ սէեիլ իքէն, թէմիզ բրտիքա իլէ Նաբոլիեէ կէլիպ համուլէսինի պշշալթմըշ, վէ սանէնէ եինէ Մրսրրատան կէլէն էճնէպի պիր վաբոր՝ համուլէսինի Մարսիլիա վէ Ճենովա չէհրլերինատ պոշալթմագ իսթէեուպ մուավաֆագ օլմատըղընատան Նաբոլիեէ կէլմիշ վէ չէհրը մէղքիւրտէ գավարը քիւլլիյէէնէն պուլունան թէտապիրը իհթիեաթիեէեէ արգգաթ իտիլմէքտիգնի իսթիլասընա միւսատէ օլունմըշ տրը։

ԳԱՆԱՏԱՆԸՆ Վանգուվէր ատասընն մատէն քէօմիւրիւ օճագլարընն պիրիսինտէ սեպտ. 30ատա պիր հարիգ զուհուր իտուպ տէօրթ իչթիլ վուգու պուլմուշ վէ օն պէշ քիչի ալէվլէր արասընտա գալմըշ տրը. մէրգումանն հաեաթընը գուրթարմագ մուհալ գապլինտէն օլտուղը պիլտիրիլմիշ տիր։

ԱՒՍԹՐԻԱ-ՄԱՃԱՐԻՍԹԱՆ.— Զինատէն ավտէթ իտէն Աւսթրիա-Մաճարիսթան տօնանմասը՝ թօրլար էնսասինթը սէտասը վէ էհալիսին ալգբշլարբլա Բօլա լիմանընա միւվասէլէթ իթմիշ, վէ իչինճի օրտու գօմանտանը մարէշալ Սիւգդօվաթի իլէ Աւսթրիա-Մաճարիսթան պահրիյէսի ումում գօմանտանը ամիրալ Սքաուն թարաֆընտան սուբէթը մութանթանատա գապալ իտիլմիշ տիր։ Միւշքիլ ահվալտա Աւսթրիա-Մաճարիսթան պանտէրասընն նամուսունը մուհաֆազա իտէպիլէն տօնանմա զապրթանը իլէ միւրէթթէպաթընա ամիրալ Սքաուն իֆքալ խօշամէտի իյէտիքտէն օճնրա, պիզզաթ զապրթան, նէֆէրաթ վէ թաֆիէեէ նըշանլար թէվզի վէ իմբէրաթօր նամընա անլէրի թէպրիք վէ անլէրէ պէեանը թէչէքբիւր իթմիշ տիր։ Պատէհու ամիրալ՝ իմբէրաթօրը չէրէֆինէ իւչ տէֆա հուբրա պազըրմըշ վէ պահրիյէէլիէր թարաֆընտան քէմալը մէֆթունէյէթլի թէքբար իտիլմիշ տիր։

ՃԱՌՕՆԵԱՆԸՆ ԹԷՏԱՐԻԵԱԹԸ.— Ագսալի Շարգ մէսէլէսի՝ զահիրէն թէսվիյէ իտիլմիշ կէօրիւնմէքտէ իսէ տէ, անվալը հաղրրլէէ տըգգաթը պիր նազարա պազըլաճագ օլուբ իսէ, իլբրուտէ Զին սուլարընտա զանէթ վէիսիմ պիր մէսէլէ զուհուրընտան գօրգուլալիր։ Ֆիլհագրգա Բուսիանընն ճէսիմ Մանչուրի գրթասընը թահթը հիւքմրանիսինէ կէչիրմէսի՝ թապիի Ճաբօնեանընն հիտտէթինի թարիք իտտիեար։ Ճաբօնեա հիւքիւմէթի՝ հարիզ օլտուղը գուվվէթլէ Ագսալի Շարգ սուլարընտա թէֆերրիւա էտէպիլէճէք պիր հիւքիւմէթ տիր։ Բուսիա հիւքիւմէթի՝ եալընը պուլունտուղը հալտէ, պունա հասպէլմէվզը բէքտէ մուգավէմէթ իտէմէզ իսէ, Բուսիա վէ Ֆրանսա իթթիֆագը՝ Ճաբօնեա հիւքիւմէթի իչուն պէօեիւք պիր մանիա թէչքիլ էտէր, զիրա Բուսիա վէ Ֆրանսա պահրիյէ գուվվէթլէրի՝ Ճաբօնանընն պահրիյէ գուվվէթինէն էէր հալտէ զիեատ տիր։ Բուսիա վէ Ֆրանսա հիւքիւմէթլէրի՝ միւթթէֆիգան Ագսալի Շարգ սուլարընա օթուզ գրթա հարպ կէմիսի կէօնտէրէպիլտիքլէրի հալտէ, Ճաբօնեա հիւքիւմէթի՝ անճագ եէրմի պէշ զըրնլրա մալիք տիր։

Իշթէ պու խուսուսան տօլաեը Ճաբօնիա հիւքիւմէթի՝ իլէրիտէ Ագսալի Շարգ սուլարընտա քէսալը նիւֆուզ իչուն, չիմտիանն թէտարիքեաթտա պուլունմադա մէճպուր օլտուղընը հիսս էտէրէք, գուվվէթի պահրիյեսինի սոն տէրէճէ արթըրմադա վէ գուվվէթլէնսիրմէեէ գարար վերմիշ օլտուղընատան, կէլէճէք եէտի սէնէ զարթնտա սոն սիսթէմէտէ պիր խալը սէֆինը հարպիյեէ ինչա իտէճէք տիր։ Պու սէֆինը հարպիյեէնին քամիլլէն Ճաբոնիա թէրսանէլերինտէ ինչա իտիլմէսի մուգարրէր օլտուղունատան, չիմտիանէն քէմալը զայրեթ իլէ թէտարիքեաթը լաղըմէեէ պաչլանմըշ տրը։

Մամաֆիհ տիկէր թարաֆտան Բուսիա հիւքիւմէթի՝ Ճաբոնիանընն պու թէտարիքեաթընը թապիի հիւսը նիյեէլէ կէօրմէեէպ, օ տախի Ագսալի Շարգ ատանամասընն արթըրըլմասը վէ թագվիյեէսի իչուն, թէտապիրը լաղըմէ իթթիխաղ իտէճէք տիր։

ՐՈՒՍԻԱ ՎԷ ԱԼՄԱՆԻԱ.— Բուսիա Իմբէրաթօրը՝ Վարշավա ատաքիրի թարաֆընտան Իսկիրնէվիչտէ իշրա օլունան մանէօվրալարտա հաղրը պուլունտուգտան սոնրա, մահէլը մէղքիւրտէ պուլունան Բօլօնիա սարլազատկեանընը հուզուրընա գապալ իտիմիշ վէ իրատ էյլէտիկի նութգտա, սէզինի Սլմանիա Իմբէրաթօրընա ինթիգալ իթտիրէրէք, միւշարիէէ Իմբէրաթօր հաղրէմլէրի թարաֆընտան, Բուսիա հիւքիւմէթի հագգընտա ըղհար օլունան տարը թէվէճճիհանթը իքի թարաֆ պէյնինտէ մէվճուտա օլան միանատպաթը տօսթանէէ գուվվէթլի պիր տէլիլ թէչքիլ էթտիեինի պէեան էյլէմիշտիր։

Իշթէ պու խուսուսան տօլաեը Ճաբոնիա հիւքիւմէթի՝ իլէրիտէ Ագսալի Շարգ սուլարընտա քէսալը նիւֆուզ իչուն, չիմտիանն թէտարիքեաթտա պուլունմադա մէճպուր օլտուղընը հիսս էտէրէք, գուվվէթի պահրիյեսինի սոն տէրէճէ արթըրմադա վէ գուվվէթլէնսիրմէեէ գարար վերմիշ օլտուղընատան, կէլէճէք եէտի սէնէ զարթնտա սոն սիսթէմէտէ պիր խալը սէֆինը հարպիյեէ ինչա իտէճէք տիր։ Պու սէֆինը հարպիյեէնին քամիլլէն Ճաբոնիա թէրսանէլերինտէ ինչա իտիլմէսի մուգարրէր օլտուղունատան, չիմտիանէն քէմալը զայրեթ իլէ թէտարիքեաթը լաղըմէեէ պաչլանմըշ տրը։

Մամաֆիհ տիկէր թարաֆտան Բուսիա հիւքիւմէթի՝ Ճաբոնիանընն պու թէտարիքեաթընը թապիի հիւսը նիյեէլէ կէօրմէեէպ, օ տախի Ագսալի Շարգ ատանամասընն արթըրըլմասը վէ թագվիյեէսի իչուն, թէտապիրը լաղըմէ իթթիխաղ իտէճէք տիր։

ՐՈՒՍԻԱ ՎԷ ԱԼՄԱՆԻԱ.— Բուսիա Իմբէրաթօրը՝ Վարշավա ատաքիրի թարաֆընտան Իսկիրնէվիչտէ իշրա օլունան մանէօվրալարտա հաղրը պուլունտուգտան սոնրա, մահէլը մէղքիւրտէ պուլունան Բօլօնիա սարլազատկեանընը հուզուրընա գապալ իտիմիշ վէ իրատ էյլէտիկի նութգտա, սէզինի Սլմանիա Իմբէրաթօրընա ինթիգալ իթտիրէրէք, միւշարիէէ Իմբէրաթօր հաղրէմլէրի թարաֆընտան, Բուսիա հիւքիւմէթի հագգընտա ըղհար օլունան տարը թէվէճճիհանթը իքի թարաֆ պէյնինտէ մէվճուտա օլան միանատպաթը տօսթանէէ գուվվէթլի պիր տէլիլ թէչքիլ էթտիեինի պէեան էյլէմիշտիր։

ԲԱԼԿԱՆ ՊԱՏԵՐԱԶՄ.— Ռումանիոյ Գերագոյն Խորհուրդը՝ Ռուսիոյ դեմ հրատարակեալ պատերազմի հայտարարութիւնը հաստատեցաւ։

ԹԷՎՃԻՀԱԹ

Պիթլիս վիլայէթի տախիլինտէ Մէլազկերտ գաղասը գամմագամլըղը՝ Ատալար գամմագամը սէտա. Թէվֆիգ պէյ էֆ.ենտի թէֆվիզ պույրուլմուշ վէ մումայիւէյին իհրաի թաչիֆի մահէլինէ ինպա գելընմըշ տրը։

ՆԸԹԱՆ

Շումնու միութէպերանընտան իզզ՝ Հաճի Նէճէպ պէյ իւչինճի ռիթպէտէն Օսմանի նըշանը զիչանը իհսան պույրուլմուշ տրը։

ՏԱԼԽԻԼԻՅԷ

ԹԷԼԷԳՐԱՖՆԱՄԷԻ ՀԻՄԱՆՈՒՆ.— Ավսթրիա Մաճարիսթան իմբէրաթօրը հաշմէթլու Ֆրանսուա ժօզէֆ հաղրէթլերինին եվվէլքի կիւն իսմ կիւնլերինտէ միասանի օլմաղա, միւշարիէյէ հաղրէթլերինէ պէեանը թէպրիքի հավի պիր զրթա թելէկրաֆնամէի՝ Հիմանեան քէչիրտէ պույրուլմուշ տրը։

ՍԱԼԹԱՆԱԹԸ Օսմանիյէ իլէ Եունան հիւքիւմէթի արասընտա ադա իտիմիշ օլան գօնսօլօսլար մուգավէէնամէսինին ատպանմաներն 25ինճի եարընքի կիւնէն իթիպարէն թաթիք օլունաճաղը ախիրէն գարարկիր օլմուշ տրը։

ՏԱՐԻՎ ՖԻՐՆՈՒՆԸԸ ՇԱՀԱՆԷ.— Տար իլ ֆիւնանսէն պու սէնէքի թէտրիսաթընա սիւնէն իթիպարէն պաղլանըմըշ վէ պու սէնէ թէչքիլ իտիլմիշ օլան կէպիյեսի վէ ուլումը ալիսնէ չիսպէրի իքինճի սընիքարը իլէ բիւսվիյեէ չիսպէսինէն այրըլմըշ օլան թապիյեսի չիսպէսի իչուն, ուէնտէն թախտի իճրա խիլէն մուալիմներ թաբաքընտան տախի տէրալերէ պաղլանմըշ տրը։

ԶՈՒԱՐԼԷԹ.— Ավսթրիա Մաճարիսթան սէֆիրի Պորտն տը Դալիս հաղրէթլերի՝ էվվէլքի կիւն խարճիյեէ նաղզրը Տէվլէթլու Թէվֆիգ բաշա հաղրէթլերիյէ միւլագաթ էյլէմիշ տիր։

ԵՈՒՆԱՆ սէֆիրի իլէ Իրան մալտահթ կիւգաբը վէ Իրան պաշ թէրճիմանը՝ էվվէլքի կիւն զաթը հաղրէթը Սատրը աղամինին գօնագլարընա կիտերլք գարթ տը վիկիթլերինի պըրագմըշլար տրը։

ՊԻԹԼԻՍ վիլայէթի տախիլինտէ Մէլազկերտ գաղասը գամմագամլըղընա թահսին պույրուլան սէտա. Թէվֆիգ պէյ էֆ նին պու կիւն կարրն մահէլը մէմուրիյէթինէ ալիմէթ իտէճէքլերի իշիտիրմիշ տիր։

ԷՐԷՑԻ քէօմիւր մատէնէրի նամընա Դարամանի օրմանարընատան վուգու պուլան գամիյեսի վէ նագլիյեաթը մէնիյէ, մալիսմաթ վերիլմէսի իչուն, մէրճիրինէն լաղըմ կէլէնլերէ էմր վերիլմիշ տիր։

ՂԱՐԻՊ ՊԻՐ ՎԱԳԱԱ.—Ազաի թէնասիլիյեսինտէքի սուի թէչէքքիւրտէն տալաեը թէտաավի իտիլմէք իւզրէ։ Միտիլլիսէն Տէրսաաէթէ կէօնտէրիլէն եիրմի հաշլարընտա բասիմէ իտմինտէ պիր գըզըն՝ օբէրթէօր ֆէրիգ սէատէթլու ճէմիլ բաշա թարաֆընտան էտիլէն մուաեէնէ նէթիճէսինտէ, գըզ օլմաեուպ էրքէք օլտուղու անլաշըլմըշ տրը. օլ կիւնէն իթիպարէն, գըզ զանն իտիլէն Բասիմէնին գասրն էլպիսէսի չը գարըլարագ վէ սաչլարը քէսիլէրէք, քէնտիսինէ Բասիմ պէյ իտի վերիլմիշ տիր։

ԷՐՄԵՐ ՖԻԱԹԸ.— Ուն ֆիաթընը պու կիւնլերտէ պիր աղ թէնէգզիլ էթմէսինէ մէպնի, էքմէք ֆիաթընա տախի միւնասիպ պիր նարխ վերիլմէք իւզրէ, Շէհր էմանէթի թարաֆընտան վերիլէն էմր իւզերինէ, էքմէքքի էնանֆը միութէպերանընտան պազըլարընն պու կիւն Մէճլիսը Էմանէթէ տավէթ իտիլիքլերի միւսթասլէր տիր։

ԷՄՎԱԼԸ մէնգուլէ վէ դայրը մէնգուլէ իւզրինէ ագէէ իգրաղ իթմէք իւզրէ, պիր պանգա աչըլմասընա միւսատէ թալէպ իտիլիեի եաղըլմըշ իտի. շիրքէթ՝ թիճարէթ վէ սանաեի չիսպէկերինին ճիւմլէսինէ միութալլիգ իչէրլէ իչթիղալէ գարար վերմիշ տիր։

Շիրքէթ՝ ճիտտէն պիր Օսմանը շիրքէթի օլաճաղը կիպի, հալը հաղրտաքի սերմաեէպտէ թէրագգիյաթընը թէէմինէ խրամէթ իտէճէք սէրէճէլլերտէ պուլունտուղունտան, պունտան մէմլէքէթճէ բէք պէօեիւք ֆայտէլէր պէքլէնիրլր։

Շիրքէթ՝ չիմտիլիք պէհէրի պիրէր լիրա Օսմանի գրյմէթինտէ օլմագ իւզրէ, 250,000 լիրալըգ հիսէ սէնէ-

Տ. ՏԱՏՐԵԱՆ

ԱՏԱՄՆԱԲՈՅԺ

Գարը-Գիւղ, Նաամատոյցին առնկոնը

(

սաթը չզգարմագ իսթէևօր։ Իլէրիտէ չըմէնաքֆէրլէր եաբմագ վէ սարէ կիպի ճէսիմ թէչէպուլսաթա կիրչտիեի հալտէ, Թիճարէթ վէ Նաֆիա նէզարէթինին մալիսմաթը թահթընտա, 250,000 լիրալըգ հիսսէ սէնէտաթը տահա նէյը իսէճէք, վէ պունար ասէտ իթիպարլը էվվէլճէ մէյտանա չըգարըլան սէնէտաթը թաղրզ իսէճէք տիր։ Իյէթ չիրքէթ՝ պէօյլէլիքլէ չըգարաղը սէնէտաթին մէճմուընը՝ սէքիզ տէֆտաա իքի միլիօն լիրաեէ իպալաղ իթմէք Նիյէթինտէ տիր։ Շիրքէթ՝ «Ումուրը սարրաֆիյէ վէ թիճարիյէ վէ սանայիյէի Օսմանիյէ չիրքէթի» նամըյլա վէ անօնիմ պիր միէսսէսէ հալինտէ թէչքիլ իսիլճէք իսիր։

ԻՇԹԻՊ գասապասընին օրթասընտան ճէրէեան իսէն Հավինա տէրէսինին չարշու ճիհէթինէ տիտ օլան ըրնթըմըրը հէնուզ իքմալ էսիլմէմիշտին, կէչէն սէնէ մէդրիբ նէհր՝ ֆէէզան իսէրէք, սուլար՝ ըրնթըմ օլմահան եէրլէրէյն չարշու տէրունինէ հիսճիւմ իլէ պիր գաչ պին լիրալըգ խասարա պատի օլմուշ տըր։ Ֆի մասպատ պունուն էօնիս ալընմագ վէ գասապանին տավի թէկնիկինէ մէտար օլմագ իւզրէ, պիր գաչ կիւն մուգատէմ օ ճիհէթինտէ ըրնթըմլարընին ինչասընա միպաչէրէթ օլունտուղը խապէր ալընմըշ տըր։

ԳՕՄԱՆՏԱՆ ՊԷՐԺԷ.— Տիւեուղը Ումումիյէտէ Ֆրանսըզ տահէնլէր վէքիլի Գոմանտան Պէրժէ ճէնապարը՝ տիւնքի կիւն չարդ սիրաթ գաթարըլա Բարիզտէն չէհրիմիզէ կէլէրէք, սթաֆիտնա իսաբէ էրքանընտան պիր չօգ զէվաթ թարաֆընտան խաթիգպալ իսիլմիշ տիր։ Մումայլէյհ՝ ազգամ իւսթիւ Զօնկուլտաղա կիթմիշ տիր։

ԹՐԻԹՐԻՆ Բէժիսի միւտիրը ումումիսի Մ. Բամպէր՝ տիւնքի սիրաթ գաթարըլա չէհրիմիզէ ավտէթ իսէրէք, Սիրքէճիտէ Բէժի մէմուրլարը թարաֆընտան խաթիգպալ օլունմուշ տըր։

ՏԻՐԵՈՒՆԸ Ումումիյէտ մէճլիսը իսաբէ բէյսի Մ. Պապինկթօն Շոմիթ ճէնապարը՝ գարիպէն Իզմիր վէ Գոնիա Տիւեուղը Ումումիյէտ նէզարէթէրէրի ումուրընը թէֆթիշ իթմէք իւզրէ կիսէճէք տիր։

ՄԸՍԸՐ ՀԱՎԱՏԻՍԻ.— Խըտիվիյէթը Մըսըրիյէ ճէրիտէէ բէսմիյէսինին նէյը էյլէտիի պիր ճէսվէլը մախսուսա նազարէն, Խըտիվիյէթը միշարէլէյհանրն 1901 սէնէսի յանվարը պիրինտէն օգոստոսը նէհանէթինէ գատար պիճիմլէ վարիտաթը՝ 6,877,172 վէ մէսարիֆթը տա 6 միլեոն 150,092 Մըսըր լիրասընա պալիվ օլմուշ տըր։ Վարիտաթ՝ կէչէն սէնէնին 6 այընա նիսպէթլէ 430000 լիրա վէ մէսարիֆ իսէ 40000 լիրա գատար ֆազլա տըր։

—Գոհիրէէն Էհրամլարա գատար տար խաթը պիր չըմէնտֆէր ինչասը իչուն, հիւքիմէթը Մըսըրիյէէ պազը սէրմահէտարան թարաֆընտան միսրաճաաթ վուգուս պուլմուշ տըր։

—Մըսըրտա Տէսօնէ իլէ Էպու Խումս արասընտա իշլէնէն պիր նիւք գաթարընին ավէշ ալարզը՝ Տէսօնէ Մվէզքիրնա պիտիրիիմէսի իւզէրինէ, Օրատան տա Էպու Խումսա պիր թէլէկրաֆ չէքիլէրէք իտմատա իսթէնիլմիշ վէ ատրահալ չըգարըլան պիր գաթարը մախսուս իլէ ադիմէթ իտէն թուլումպաճըլար թարաֆընտան եանկըն սէօնտիրիլմիշ տիր։ Ֆագաթ բամուգ ատալու օն տէօրթ վական քամիլէն եանմըշ տըր։

ՇԷՀԷՐ ԷՄԱՆԷԹԻՆՏԷ միսիկէրքիլ հրֆզը սրհէթ գոմիսիօնը՝ տոգթօր Մ. Պէյզ տահի հալը օլտուղը հալտէ թէքրար Թօրլանըպ միւզաքէրաթտա պուլունմուշ տըր։

ԹՕԲԽԱՆԷ մունշիրի Տէվլ. բաշա հաղրէթլէրի էվվէլքի կիւն սթիմաթա Զէյթին պուրնու ֆապրիգասընա կիթմիշ վէ ֆապրիգասի կէնիպ, իճապ էտէնլէրէ էմրլէր վէրմիշլէր տիր։

ՐՈՒՄ ԲԱԹՐԻԳԱՆԷՍԻ.— Բուս բաթրիգանէսի մունթէխիթ մէճլիսինին տիւնքի իճթիմաընտա Բաթրիգխանէյին 1902 սէնէսի պլուտճէսինի թանզիմ էյլէմէք իւզրէ, պիր գօ միսիոն թէչքիլինէ գարար վէրիլմիշ տիր։

Բաթրիգ էֆ. հաղրէթլէրին թէքլիֆլէրի իւզէրինէ, Սէն Սիմոզ մէհլիսի՝ պիրի Սէլանիկտէ Վլասթիա մանասթըրընտա, վէ տիկէրի կրէվնէտ Զաբօրթա մանասթըրընտա օլմագ իւզրէ, իքի պագ բունպան մէքթէպի թէէսիսինի թաատիզ իյլէմիշ տիր։

Սէլանիկ մէթրաբօլիտի Վլասթիա մանասթըրընտա աշըլագաղ մէքթէպ հագզընտա միւղաքէրաթտա պուլունմագ իւզրէ, մահկէմինտէքի Եպիսկոպոսը տավէթ էյլէմիշ տիր։ Կրէվնէ վէ Ալասօնիա մէթրօբօլիտլէրի՝ Զաբօրթա մանասթըրընտա թէէսիս օլուն-նամագ մէքթէպէ մէէթուր օլմագ տըր։

ԳԱԶԱԻ ՖԷՃՃԻ,— Կէտիկ բաշտա սաքին սրվահի Եօրկի՝ տիւ թախթադլէ համամընին գուպպէսինի սրվամագտա իքէն, սալընմագ իքի գօրմասըյլա, կէօպէկ թաշընա տիւէրէք միւթէսիրէն վէֆթա էյլէմիշ տիր։

ՄԷՍԱԼԻԲԸ ՇԱՀԱՆԻ ՏԻԻԽԱՆԼԱՐԸ ՄԻԻՇԹԻՐԻԲ ԻՒԼ ՄԷՆՖԱԱ ՐԷԺԻ ԻՏԱՐԷՍԻ Ի ԼՕՆ

Մէմալիքը Շահանէ տիւխանլարը միւշթէրէք իւլ մէնֆաա Բէժի իտարէսի հիսէսարանընին ճէմիյէթը ումումիյէհի մութամէտի՝ կէլէճէք հոկտեմբերին 10/23ինճի չարշէնպէհ կիւնիւ Տէբսատէթտէ կալաթաատա Վօյվոտա սոզաղընտա վագը մէրքէզը իտարէտի պատէզմէր սատթ պիր պուչուգատա մուդա պուլաճագ տըր։ Մէվզրի միւղաքէրէհէ վագ իտիլճէք մէվատա, էվվէլա մէճլիսը իտարէնին բաթօրունին գերաաթը՝ սանիէն 1900-1901 սէնէսի պիլանչօ վէ հիսապաթընին թաատիզը՝ սալիսէն հիսսէի թէմէթթիւին վէ իմթիհան ազչէսինին թաեինի հագգընտա մէճլիսը իտարէնին թէքլիֆթը՝ վէ բարան մէճլիսը իտարէ ազասընին թաեինի խուսուսաթընտան իպարէթ տիր։

Մէվզիբ ճէմիյէթէ իշթիրաք էթմէք իւզրէ, լաագալլ օթուզ հիսսէկէ մալիք օյան հիսսէտարան՝ նիհանէթ ատպտ. 29/12 հոկտ. 1900 թարիխինտէ ճիւմաա էրթէսի կիւնի սէնէտաթլարընը Տէրսաաաէթ մէրքէզը իտարէէ, Պէրլինտէ Պէհրնամթրաատա պանքէր Մ. Ս. Պայնրօար պանգասընա, Լօնտրատա Թրօկէրթօն սոզաղընտա 26 նումէրօտա վագը Օսմանլը Պանգասը աճէնթէլիեինէ, Բարիզտէ Մէհէրպէհր սոզաղընտա 7 նիմէրօտա վագը Օսմանլը Պանգասը աճէնթէլիեինէ վէ Վիէննատա թիճարէթ վէ սանայի իշլէն իմթիհանլը Գրէհէրթ Անչթալա չիրքէթինէ թէվֆի էմմէլի տիրլէր։

ՃԷՄԻՅԷԹը ումումիյէհէ տիւխուլ էտէպիմէք իչուն, հէր միւվէտտիֆ պիր մազպուզ իլմիխապէրի իթա օլունմագ տըր։

Միւզաքէրաթ՝ հաղրը պուլունան ազանրն էքսէրիյէթը պրասը իլէ գարարլաղը։ Սազատան հէր պիրի՝ մալիք օլտուղը հէր օթուզ հիսսէ իչուն պիր բէյ իթա էտէպիլիր։ մամաֆիհ հիչ պիր քիմսէ նամը զաթիսինէ օլարագ օն՝ վէ հէմ քէնտու վէ հէմ տէ միվէքքիլի նամընա օլարագ, ելիրմի բէյսէն զիատէ իթա էտէմէզ։ 2—10

ԱԶԳԱՅԻՆ

64 ՎԿԱՅԱԿԱՆՆԵՐԸ

Շրջանաւարտից Ինիչ Ցանկաժողովը, Ուսուցչական Ընտրեալաց Ինիչ Ցանկաժողովին եւրը, իր կոգին, պրոտեստանտ յայտնութեան մը դէմ յանդիման գտնուեցաւ այս տարի, 64 մանչ և աղջիկ ազգս բաշխելով 64 վկայականներ՝ որոնց ոսկեզօծ կամ արծաթազօծ ըլլալը կամ չըլլալը չէ որ մեզի խորհիլ պիտի տայ, այլ սա թէ՝ իրը ուսումն. վերին մարմնի մը տըրուած այդ թուղթերը՝ ի վկայութիւն ազգս մտաւոր զարգացման, ի՞նչ ասոնցմէ արժէք մը պիտի կրնան երաշխաւորել աքջատիկական բոլոր մրթնոլորտներէ դուրս, ուղղակի կեանքին մէջ, որ և է ասպարէզի մը վրայ։

Սակայն թէ ի՞նչ բան մեզի աւելորդ թուել կուտայ մանաւորապէս շրջանաւարտներու համար կազմուած Ցանկաժողովի մը պէտքը։ Աւելորդ անոր համար որ, ի՞նչի պիտի ծառայեն իր գնահատումները, երբ հարցնենք թէ ի՞նչ պիտի չահին շրջանաւարտները ատնոցմով, քանի որ ինչ տեսակ պարագայի մը հանդէպ ալ ըլլայ, ազգն ունեցած ու մի՛չտ գործնական կարողութիւններն են որ՝ որ և է դուռնէ մը ներս մուտքը արամադրելի պիտի դարձնեն քան այդ Ցանկաժողովին տուած լաւը կամ յոյժ քաջալաւը։ Ասոր համար չատ միամիտ պիտի ըլլար կրթական առատ արդիւնք մը նկատել շրջանաւարտներու թիւին ո՛ և է բազմապատիկ աւելացութիւն։ Կրթական, թերեւս, բայց անուանով միայն, քանի որ այդ կրթականը՝ իրականին հետ ուղիղ համեմատելու ո՛ր և է հաւանականութիւն չի ներշնչեր։ Անշուշտ կը հասկցուինք. բայց մեր դպրոցներուն մէջ տիրող արդի կրթական դրութիւնը նորէն քննադատել. օ՜հ չէ, հին եղանակ մըն է ասիկա, ու զայն կրկնել անօգուտ, ու աւելորդ։

Ամէն պարագայնի սակայն, այդ իրը վկայական բաշխուած թուղթերը շրջանակի մէջ իրը սենեկի զարդ կըրնան ծառայել՝ մեր աղջիկներուն համար, ու մնապարծութեան դրդիռ մը միայն կրնան ըլլալ մեր պատանեկներուն։

Ստոյգ աղբիւրէ առնուած տեղեկութիւններ կը հաւատան թէ՝ այս տարուան Արմաշի ուսուցարաններուն թիւը 7000ի հասած է, իսկ վանքին ընդհանուր հասոյթը 700 ոսկի եղած է և ոչ թէ 1000՝ ինչպէս կը կարծէ պաշտօնական կոչ մը։

Ուսուցարաններուն մէջ կան եղեր, ինչպէս կ'երեւի մեր թղթակցութիւնէն ալ, օտարազգիներ, և Զերէօ մը երկու եղներ նուէր տարեր է՝ որոնք 40 ոսկիի արժողութիւն մը ունին եղեր։ Այդ եղները Զարեհանի առջեւ տարուելով, միայն ակոնջներէն կտրուեր են և անոնց փոխարէն երկու աքաղաղ մորթեր են և եղները որոշուեր է վանքին ադարակին մէջ պահել։

—Արմաշի նորընծաներէն Տ. Սահակ Վրդ. ժամանակ մը Պոլիս պիտի մնայ, իսկ Տ. Դարեգին վրդ. իր ծնողացը քով՝ Սկիւտար անցնելէ վերջ պիտի մնկնի դարձեալ Արմաշ։

Նոեւ մօտերս պիտի գան Տ. Մեհրուժան և Տ. Երուանդ նորընծայ վարդապետները, որոնցմէ առաջինը Կարին պիտի երթայ, կ'ըսուի, իսկ միւսը իր ծննդավայրը, Սամսուն, պաշտօնով։

—Ս. Պատրիարք Հայրը հաստատ ըլլալով որ Պանտրմայի Վիճակին ազգ. գործոց կարգադրութեան համար անհրաժեշտ է Առաջն. տեղապահ Տ. Թաթեւ Վ. Ի ներկայութիւնը, յանձնարարեց անոր որպէս զի շուտով իր պաշտօնատեղին մեկնի։

—Ծանօթ բանաստէր և հոգեպաշտ իմաստասէր Յարութիւն էֆ. Դ. Մըրմըրեան, շաբաթ օրը մեկնեցաւ մայրաքաղաքէ՝ դէպ ի Երուսաղէմ համբարձրութեան մը համար։

—Յառաջիկայ կիրակի, Վարագայ Ս. Խաչի օրը Սամաթիոյ Ս. Գէորգ եկեղեցւոյ ծննդեանդիւրութիւնը ըլլալով, Սմեռն. Ս. Պատրիարք Հայրը հանդիսաւոր կերպով Ս. Պատարագ մատուցանելու հրաւիրուած է։

—Պաֆրայի և Զիլէի ազգ. վարժարանաց շինութեան վերաբերեալ Կայսերական ֆերմանները յանձնուած ըլլալով Ազգ. Պատրիարքարանի, շաբաթ օրուան սուրհանդակաւ կ'ուղարկուին անոնք նոյն վիճակին առաջնորդութեանց՝ շինութեան ձեռնարկուելու համար։

—Ամերիկեան Տրիպոլսոյ Հայ գաղթականները զուրկ ըլլալով բոլորովին եկեղեցական պաշտամունքէ, Ս. Պատրիարքին կողմէն յանձնարարուեցաւ Եգիպտոսի Առաջնորդին որ հոն գտնուող Տ. Դանիել և Տ. Բարթողիմէոս վարդապետներէն մին փութացնէ նոյն կողմերը՝ հոգեւորապէս մխիթարելու ժողովուրդը։

—Կալայի մէջ քահանայական խնդիր ծագած և տեղւոյն Հոգաբարձութեան ու ազգայնոց միջեւ անհամաձայնութիւն յառաջ եկած ըլլալով Ս. Պատրիարքը երկու կողմերուն ալ առանձին յորդորական նամակներ ուղղեց։

—Վանէն նպաստ խնդրուած է Արսէն Վրդ. ի համար։ Բայց Պատրիարքարանէ պատասխան տրուած է թէ տեղական միջոցներով կրնայ ապահովուիլ անոր ապրուստը։

—Շաբաթ օրուան թուրք թերթերուն մէջ կարդացինք թէ Բարձր. Ցարութիւն փաշա Տատեան Կայս. պալատ երթալով իր երախտագիտական զգացումներուն հաւատիքը մատուցեր է յոտս Կայս. Գահոյից։

Տոքթ. Դամպուրջեան, Տոքթ. Խորասանճեան և Տոքթ. Տաղաւարեան էֆ ներու միջեւ տեղի ունեցած խորհրդակցութիւն մը թոյլատրած էր Ն. Բարձրութիւնը՝ կառքով պտոյտներ ընելու։

—Տ. Բարթուղիմէոս Արքեպիսկոպոս Զամչեան ուրբաթ օրը Կայս. պալատ գացած ըլլալով, Կայս. բարեւներուն արժանացած է։ Վերադարձին՝ Ս. Պատրիարքին այցելեր է՝ Ն. Սրբազնութեան օրպիսութիւնը հարցնելու համար։

—Բարձր Տատեան Յարութիւն փաշա 20 ոսկի դրուեր է՝ Ֆէրի դիւղի եկեղեցւոյն նորոգութեան համար նոր ակազմ Ցանկաժողովին ձեռնարկած հանգանակութեան տեսրին մէջ։

—Տ. Եղիշէ Վրդ. Զիլինկիրեան շաբաթ օրը մեկնեցաւ մայրաքաղաքէս դէպի Երուսաղէմ։

—Խարբերդի Պատ. փոխանորդ Տ. Եղնիկ Մ. Վ. Արապկիր հանդիպելուն տեղւոյն առաջնորդ Տ. Մուշեղ Մ. Վ. ի պիտի յանձնէ անոր չնորհուած Պատուանշանը։

—Ամոլքալաքի քերքերու նուազութենէն բաւական գիւղացիներ վնասուած էին։ Ամալցկայի Ս. Փրկիչ Եկեղեցւոյ քահանաները ասոր վրայ որոշած ըլլալով Եկեղեցւոյ մնուկէն 1200 ռուպլի նպաստի գործածել, տեղւոյն հոգեւոր կառավարութեան անդամ և գործակալ Կարապետ Ա. Բահանայ Տ. Գրիգորեան ստանձնած է այդ գումարը կարօտեալներուն բաշխելու գործը։

—Պատրիարքարանի արձանագրութեան դիւանի տեսուչը՝ Մկրտիչ էֆ. Մելիքեան տակաւին չէ հասած մայրաքաղաք, ինչպէս կը ծանուցանէինք քանի մը օր առաջ, իր Պանտրմայէ մեկնումը քանի մը օր ևս յետաձգած ըլլալով։

—Էյուպի Թաղ. Խորհուրդը իր դիւանը նոր կազմած ըլլալով, տեղեկագրած է Պատրիարքարան։

—Հանդուցեալ Պապիկ էֆ. Դալչընեանի յիշատակին համար ընտանեացը կողմէ Ջրամբար մը պիտի շինուի Պոյանը գիւղի եկեղեցւոյ պարտէզին մէջ։

—Մուշի Պատ. փոխանորդ Տ. Խորոմ Մ. Վ. հեռագրաւ իր ծանուցանէ թէ Կարին հասած է։

—Ատանայի Վեհ. Կուսակալը չըրջագայութիւններ կատարելու զբաղած ըլլալով գաւառին մէջ, վերադառնալուն պէս Տ. Սահակ Եպիսկ. Խապասեան իր պաշտօնին պիտի ձեռնարկէ։

—Կովկասի Յունականան ցուցահանդէսին մէջ Հայերը բուսական մեծ տեղ մը պիտի գրաւեն՝ իրենց ցուցադրութիւններով, ճարտարարուեստական, երկրագործական, ինչպէս նաև լրագրական և տպարանական զանազան հրատարակութիւններ ի ցոյց պիտի դրուին։

ԱԶԳ. ՀԻԻԱՆԴԱՆՈՑ

Հանդուցեալ Տիկին Շահանդուխտ Դ. Վարդապարեանի յուղարկաւորութեան առթիւ փոխան ծաղկեպսակի 40 ղրուշ նուիրած են Հիւանդանոցիս, Տէր և Տիկին Յակոբ էֆ. Դ. Նիկողոսեան։

ՊԱՏԱՍԽԱՆ

ԿԷԼԻՊՕԼՈՒ.— Մեծ. Թ. Սուքիասեան էֆ.— Դիրքը այսօր զրկեցինք բօստայով։

ՔԱԱՆԹԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆ Ի ՊՐՈՒՍԱ

Սոյն բարձրագոյն գիւղօրթիկ վարժարանի մէջ, բացի Թուրք. Հայ. Ֆրանս. և Գերման լեզուներէն՝ կ'ասանդուին նաև գերմանական ռէալական վարժարանի (realschule) մէջ ասանդուող բոլոր ուսմունքն, գիտութիւնն ու գեղարուեստից ճիւղերն. դաշնակ, ջութակ, ձայնական երաժշտութիւն, նկարչութիւն, ձեւագիտութիւն, և բացառաբար բրդէ ու մետաքսէ գործագործութիւն և այլն։

Իբր մասնագիտութիւնք հաստատուած են Առեւտրական և Մանկավարժական յատուկ դասընթացքներ (cours), ուստի աւարտողք ամենայն յաջողակութեամբ պաշտօնին կը վարին առեւտրական և կրթական ասպարէզներուն մէջ։ Հաստատութեանս վայրը օդասուն է, ջուրը պատուական, ուսանողաց ուտելիքն առատ ու մնդարար, մաքրութիւնը կատարեալ, խնամքը ծնողական և ուսուցման ու բարոյական կրթութեան եղանակը՝ ըստ Հէրպարթ-Պիլէրեան գերմանական նորագոյն մանկավարժական դրութեան։

Տարեթոշակ քսան (20) Օսմ. ոսկի, երկու եղարց համար տասնութական (18) ոսկի, վեցամսեայն կանխիկ վճարելի։ Փոփոքողաց ձրիաբար կը ղրկուին վարժարանիս ծրագիրն։

Դիմել առ Տնօրէնութիւն Քաղաքարեան Վարժ. ի Պրուսա։

Դ. ԲԱԼԱՆԹԱՐԵԱՆ

Պրուսա, 17 սեպտ. 1901

ՄԷՋԷԼԼԷ

ՕՍՄ. ԲԱՂԱՔԱՑԻՆ ՕՐԻՆԱԳԻՐՔ

Հինգ հատոր

Վերջին գին 20 ղրշ.

«Մէճէլլէ» կամ Օսմ. Բաղաքային Օրինագրքին հայերէն թարգմանութիւնը —Թուրքերէն բնագրին հայատառ արտատպութեան հետ դէմ առ դէմ— հինգ հատորէ կը բաղկանայ, որոնց իւրաքանչիւրը կը ծախուէր ցարդ 10 ղրշ.։

Հրատարակիչը, սոյն օգտաշատ օրինագիրքը մերատոց մէջ ընդհանրացնելու նպատակաւ, այս անդամ 60% զեղչած է գինը, և 50 ղրշ.էն 20 ղրշ.ի իջեցուցած է, այն է իւրաքանչիւր հատորը 4 ղրշ. միայն։ Առաջին հատորը զատ չի ծախուիր. միւս հատորները կը ծախուին։

Հինգ հատորին գին 20 դահեկան ոսկի։

Միակ կեդրոնատեղին

Զագմագճիլար Եօղուշը, ազբիւրին կարգը, կազմարար Սրչակ Մանուկեանի կազմատունը։ 5 ղրշ.ի ստորագրութեամբ, 5 հատորը ի միասին կիսակաշի գեղակազմ և ամրակազմ 25 ղրշ.։

ԲԱՐԻԶ ՊՕՐՍԱԸ

Հոկտեմբեր 5, 1901

Կազէթամըզդն թաղը էնասընա գատար Բարիզ Պօրսասը ճէսվլէլի մաթպամըզա վիւրուա իթմէմիշ տիր։

ԹԷԼԷԿՐԱՖ

ԱԳՇԱՄԲԻ ԲԷԼԷԿՐԱՖԵԱՐ

ԼԻԶԲՈՆ, 5 հոկտ.— 348 նէֆէր Բօրթուկէզ սասքիրը իմատարիէէսինի համիլ պիր նազլիյէթ վաբօրը՝ Լօրէնձօ Մարքիզ միթէվէճճիհէն հարէքէթ էյլէմիշ տիր. Բօրթուկէզ Գրրալը՝ սասքիրը մէրգումէնին էնտամի մուֆարէգաթընտա հազըր պուլունմուշ տըր. սասքիրը մէրգումէ՝ Բօրթուկէզ միսթէմլէքէսինին Թրանսվալ հուտուդընա իգամէ օլունճագ տըր։

—Բօրթուկէզ հիւքիմէթի՝ Ֆասատ տիւշարը թէճավիւզ օլան Բօրթուկէզ թէպասը իչուն, Ֆաս հիւքիմէթինտէն թազմինաթ թալէպ իսթիօր։

ԼԱՀԷ.— Տօքթօր Լէյտո՝ պու սասպան պուրահա մուվասէլէթ էյլէմիշ տիր. մուսիպլէյն՝ Պէր մուրաթսասլարը իլէ ուզուն ուզատիէ կէօրիշմիշ տիր։

ՄՕՍԳՈՒԻԱ.— Պիր էշկա Թրէնի խաթթատան չըգուպ, 14 վական քարչալանմըշ, պիր քիչի թէլէֆ վէ տիկէր իւչ քիչի մէճրուհ օլմուշ տըր։

ԲԱՐԻԶ.— Վիլաեթատաքի թալիս գոմիսէրլէրի՝ ճէմիյէթը բուհանիյէ ազասընին նըզամնամէի մախսուսընա սուրէթը իթաաթլարընը անլամագ իւզրէ, մանասթըրլարը զլեարէթ էյլէմիշլէր տիր։

—Զուհուր իսէն պիր գասրկա՝ Սարտէնիանընն գըմը ազամընը խարսպ էյլէմիշ տիր. զաեիաթ քիլլիսէթլի տիր։

ՄԱՏՐԻՏ.— Պուհրանը վիւքէլա զուհուրա կէլէճէհի ըրվաեթի թէքղիպ օլունուհօր։

ԼՕՆՏՐԱ.—Պօէրլէրին Իսմիա Պրուսընընն ճիհէթը ճէնուպլիյէսինէ թէճավիւզ էյլէսիքլէրի՝ Բրէթօրիատան պիլարիրիլիհօր։

—Մալիյէթ նազրը՝ Թրանսվալ մուհարպէսի իչուն, թախսիսաթը լաղմէի գապալ էթմէք իւզրէ, բարլամէնթընն սուրէթը մախսուսատա ագաը իթթիմա էտէճէհի հագգընտա սէվէրան էտէն չաեիաեը թէքղիպ իսթիհօր։

—Ինկիլիզլէր՝ Օրանժ նէհրինի կէչմէք իսթէնէն Պօէրլէրի կէրի սիրմիշլէր տիր։

—Իսմիա Պուրնունտան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Պօէրլէրին հիւճում իտէճէքլէրի մէկնուզ պուլունտուղունտան, Ինկիլիզլէր՝ մէվզրի միսթթաֆէմէսի իչուն մէվզրի միսթթաֆէմէսի իչուն էթմիշլէր տիր. Մսալ քէօրթէզնէնտ սասքիրը պահրիյէ չէգարըլմիշ տըր. ուֆագ թէքէք միսթէստիտ չարբըշմալար վագը օլտուղը պիլարիրիլիհօր։

ՊԵԼԿՐԱՏ.—Պուլկարիսթան խարիճիյէ նազրը Տանեֆ էֆ. պուրահա մուվասէլէթ էթմիշ տիր. նազրը միւշարէյէ՝ Սրրպիսթան պալ վէքիլի իլէ միւլագաթ էյլէմիշ տիր. ագչամ Տանեֆ էֆէնտինին չէրեֆինէ պիր զրեաֆէթը բէսմիյէ քէչիսէ օլունմուշ տըր, իչպու զրեաֆէթաէ Սրրպիսթան դրալը վէ դրալիճասը տավթ հազրը պուլունմուշլար տըր։

ՐԻԵԹՍ.—Մահը ճարինին իքիսինտէն աէօրտիսինէ գատար նէֆթաճը խթիխապաթ չու տըր. 356 Լիպէրալ, 74 Գոչօթ, 9 Թկրոն, 20 Ռուհպան թարֆատրը, 11 պիճարաֆ, 5 Նասիօնալիսթ, 1 Տէմոգրաթ, 21 քիչի թէսավիի արատա գալմըշ տըր։

ՆԱԲՕԼԻ.—Վեսուսան եէնի վուգուսթ եօգ տըր։

ԿԷՃԷՔԻ ԹԷԼԷԿՐԱՖԼԱՐ

ԼՕՆՏՐԱ, 6 հոկտեմ.— Ռուսիանընն եէնի խթիդրաղը հագգընտա պիր չօգ չաեիալար տէվէրան իսիեօր իսէ տէ, պու խուսուստա գաթի սուրէթէտ պիր սէօզ սէօյլէնէմէդ. ֆագաթ մալիյէ նազրը Մ. Վիթէնին պիր միկտարա միհրթաճ օլտուղունը «Ֆինանսիալ Թայմս» կազէթասը իֆատէ իսիեօր։ Տանըմարգա խթիդրաղը հոկտ. իչինտէ թէտավիւլէ չըգարըլաճագ տըր։ Եագընարտա ճարօնիանընն տա պիր խթիդրաղ ագա իսէճէքի չաեիասը տէվէրան իսիեօր։

ՐԱՐԻԶ.— Գարթաունտան ալընան պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ, Ինկիլիզլէր՝ Պօէրլէրին իսթիլասընա գարշը տուրմագ իչուն, սոն կիւնլէրէտ ֆէվգէլատ ֆալիյէթթ իսպազ իսիեօր։

ՊՈՒ ԿԻՃԷՔԻ ԵԱՆԿԸ

Պու կիճէ սասթ իքի բատտէլէրինէ Պէյ Օղլունտա Ֆէրիքէյտէ ատրազաքը Նէճիպ աղա մահալլէսինտէ Լիզօրտան միւթէսարրըֆ վէ թէրզի Եանի Բէթրաքինին միւսթէֆիր օլտուղը քարկիր վէ սիկուրթալը խանէնին իւսթ գաթընտան տաթէչ զուհուր իթմիշ իսէ տէ, իսիլէն սայ ու զայրէթէ մէպնի, էթրաֆընա սիրատէթինէ մէյտան վէրիլմէքսիզին, կալընըշ մէզքիր խանէ եանարը հալտէ ալատարրըլմըշ տըր։ Հարիգին գասէն իգա օլունտուղը՝ զապթաճա թահգիգ իսիլմէքլէ, միւթէճասբրլարընին բէնէյէն սատէլէթ թէսիմ օլունճաղը թապիի տիր։ Թանէ 1000 լիրաեա սիկուրթալը օրտուղը կիպի, միւթէչէհիրին էչելարը սասի սիկուրթալը իմիշ։ Հարիգին զուհուրինտէ խանէտէ քիմսէ պուլընմամըշ տըր։

ՍԱՐՐԱՖԻՏԷ

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Էսկ. Ռում միւնտ ազչ. գաբ.	25—26
» » » էն եիւքսէք	25—28½
» » » էն ազաղը	25—25
Ռումէլի չըմէնտ. ազչ. գրնա.	98—50
» » էն եիւքսէք	98—75
» » էն ազաղը	98—87

ՊԱՆԳԱ ԱԳՍԻՕՆԼԱՐԸ

Բէժի ազսիոնը Օս. լիր.	12—30
Սիկարէթ Ա.	—90
» Բ.	—49
Թրամվայ	5—80
Ժուխանս	1—60
Օսլիկասիոն Թրամվայ	478—
Առիւբանս	3—90
Գրէսի ժէնէրալ	0—10
Սօսիէթէ Օթօման Ինկ. լիր.	0—12
Լօրիսմ	56—
Պանգ Նասիոնալ տը Կրէդ	409—
Թրանսվասալ	78—
Բըսթրմ թասֆիլաթը	462—
Գրէսի Ֆոնսիէ էմիրսէն	268—
Անատօլը չըմ ազսիոնը	9—05

ԱԳԱՋԷԼԷՐԻՆ ՖԻԾԱԹԸ

Օսմ. լիրասը 100 ղրշ.	ղրշ. բր.
Պէյազ մէճիտիյէ ֆարգը	108—05
Մէթալիք	100—
Իսկիլիզ լիրասը	110—05
Ֆրանսըզ ալթունը	87—25
Բոլ	90—30
Գրէսմիկ ալթունը	51—08
Դարպոն գայմէսի	8—61

ԷՎՐՕՊԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

Լօնտրա 4 Հոկտ.

Ինկ. էսնասը Ինկ. լիրասը	93—31
Օսմ. էհսանի այըլարը	23—37
» գաբ անուը	23—12
» » Բ	48—75
« » Գ	25—62
Օսմանլը Պանգասը	10—75
Մըսրը Տուչ. մութթահիտէ	107—
Պուլկար իսթիդրաղը	80—
Գամպիօ Բարկը 3 այ վասէ	25—350

ԳԱՄՊԻՕ

Լօնտրա	109—22
Բարկը 3 այ վասէլը	22—95
Ֆիօրէն Մանտա	——
Վիէննա չէքի (գաբօն)	——

Բարկը 3 Հոկտ.

Ֆրնս էսհ. 4% ֆր.	100—95
» » 4½%	101—97
Եէնի Օսմ. էսհանը այըլարը	23—70
» » գաբանուը	23—72
Բուսմէլի չըմէնտֆէրի	100—75
Օսմանլը Բէժիսի էսհանը	305—
» Պանգասը	519—
Դէյսի Լիճնէ	990—
Իսթալիա էսհանը	99—50
Բոհորիթէ Թիւրք	487—
Օսմանիյէ	412—
Տուան Օթօման	507—
Սքանտալ	71—10
Թրանսվասալ	03—18
Գամպիօ 3 այ վասէ	25—220
Դրէսի Ֆոնսիէ էմիրսէն	—

Գերլին 4 Հոկտ.

Բուսմէլի չըմէնտֆ. (մարդ)	98—20
Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	22—265

Վիէննա 4 Հոկտ.

Լօնտրա իւզէրինէ գամպիօ	239—20
Բուսմէլի չըմէնտֆէրի ֆր.	93—50
Օսմանլը Բէժի ազսիոնը	276—

ՆՈՐ ԴՊՐՈՑ

Դասընթաց Նախակրթարան

ՀԱՄԱԿԵԴՐՈՆ ՄԵԹՈԴՈՎ

Կ'ուսուցանէ Բարդաբերեն, Քաղաքացիական կրթութիւն, Պատմութիւն, Աշխարհագրութիւն, Թուաբանութիւն, Գիտութիւններ և Մայրենի լեզու։

Դպրոցական նոր տարեշրջանի առթիւ կը յանձնարարենք այս նոր ու կարեւոր ձեռնարկը որպէս չնորհիւ կարելի պիտի ըլլայ գործադրել միօրինակ ծրագիր և ժամանակացոյց։

Տան ամսական համար 10 ղրշ.

Բաժանորդագին

Ցանկաստանի համար 25 ղրուշ

Արտասահմանի համար 8 ֆր. (3 ղրշ.)

Դիմել հրատարակիչին՝ հետեւեալ հասցէով.

ՍՄԲԱՏ ԴԱՒԹԵԱՆ, Խօրասանճեան խան Մէրէճէ, կ. ՊՈԼԻՍ

ԱՐԻՍ ԵՒ ԸՆԿ

ՇՈՎԵՇԱՐԺ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ
ՀՈՏԵՂԻՆԱՑ ԵՒ ՕՃԱՌԻ

ՀԻՄՆԵԱԼ 1889ԹԻՆ
Ս. ՊՈԼԻՍ
Թանգարան

ՎԱՃԱՌԱՆԻՆ

Արուեստագիտական վերջին կատարելագործութեամբ և առաջնակարգ մեքենաներով օժտեալ և Եւրոպացի վարպետի մը հսկողութեան ներքեւ կ'արտադրէ ամենանուրբ հոտեղէններ ինչպէս նաև թուալէթի հոտաւէտ և լուացքի պարզ օճառներ։

Տեսակի ազնուութեան մասին Եւրոպական ամենամեծ գործարաններու ապրանաց դէմ մրցելու առաւելութեան կը միացնէ գիներու դերազանց աժանութիւնը։ Փափաքողներուն քաթալօկը ձրի կը ղրկուի։

Մեծաքանակ գնում ընել ուզողները կրնան դիմել Կ. Պոլսոյ մէջ Օրստաղաք և Կ. Իսմիհեան Որդիք վաճառատունները, իսկ գաւառներու և օտար երկիրներու մէջ դիմել գործակալութեանց որ ի սորբեւ, ուր պիտի գտնեն նմոյշներու ցուցադրութիւն մը՝ պէտք եղած բոլոր տեղեկութիւններով։

ԲԱՐԻԶ.—ՊՊ. Լաքաուէրդ Որդի և Ընկ.
28, Ռիւ Շաթո�էօն։
ՊՈՄՊԱՅ.— ՊՊ. Ապքար և Ընկ.
ԱՂԵՔՍԱՆԴՐԻԱ.—Պ. Մ. Դալֆաեան.
ԳԱՀԻՐԷ. — Պ. Հ. Ռոզանթալ.
ՌՈՒՍՃՈՒԿ. — Պ. Պ. Կ. Իսմիհեան Որդիք.
ՎԱՌՆԱ. — Պ. Կէորգ Արտիթի.
ՍԵԲԱՍՏԻԱ. — Պ. Պ. Վ. Ս. Մեծատուրեան։
ԻԶՄԻՐ.— Պ. Յակոբ Մոմճեան։
ՌՈՏՈՍԹՕ.— Պ. Յակոբ Բսօվատալ։
ՋՄԻՒՌՆԻԱ. — Պ. Հայրիխ Վառնինկ.
ՍԵԼԱՆԻԿ. — Պ. Տիւս Ֆէրնանտէզ.
ԻՒՍԿԻՒԴԻ. — Պ. Մ. Քափուանօ.
ՊԷՅՐՈՒԹ. — Պ. Ֆրանսէլ Շիֆֆներ.
ՍԱՄՍՈՆ. — Պ. Պ. Պետրոսեան Եղբարք։
ՏՐԱԳԻԶՕՆ. — Պ. Արիս Կ. Իսմիհեան։ 4—24

ԲԱՐԻԶ ՍԷՐԿԻՒ ՈՒՄՈՒՄԻՍԻ

1900

ՍԱՏԷ, ՄԷՔԻՆ, ՍԷՐԻ, ՀԱՖԻՖ
ԱՄԷՐԻԳԱՆԸՆ ԷՆ ՄԵԾՈՒՐ ՏԻՊԻՆ ՄԱՔԻՆԱՆԸ

ՆԻՒ-ՀՕՄ

Մէղքիւր Սէրկիի Ումումիսինէ Ֆիւբրիքասիոնը, HORS CONCOUR ըէգլապէմսիզ գրանմըշ եղեր։
Էն ուֆագ թէֆերրուաթընա գառար էմալընա թէվէֆֆիւգ իտէր
Թիւրիա իչիւն եէկեանէ առնեցիքասը 3. Կ. ՄԻԱՆԵԱՆ էվլատլարը
Մէրքէզի ֆիրուխթը Սթանպօլտա, Պահճէ Գարուսընտա, Հաճիտիյէ ճատտէսի, Ն° 7 Թրամուէյ խաթթը իւզէրինէ
ՇԻՒՊԼԷԼԷՐ Իզմիթտէ, Սիլիվրիտէ, Աֆիոն Գարահիսարտա վէ սաիրէ
Թամիր վէ էօյրէմէսի մէճճանէն տիր

ՔԻՄԻ ՊՈՒԼՄԱԼԸՍԸՆԸՁ

Աղընդրզին գօգմամասընը, տիւէրինիդին խասթալըգտան քիւլիւէն արի գալմասընը արզու իտէր խէնիդ Պաչէ Գարուսընտա Նիղամիէ գարագօր գարդու քէօչէսինէ 1 նումէրօր մահալը մախսուստա տիր թապիպի

ԽԱՉԻԿ ԺԱՄԿՈՉԵԱՆ ԷՖԷՆՏԻ

պուլմալըսընը։

Մումանլէյէ Մէքթէպի Թըպիէի Շահանէտէն մէէզուն օլուպ, հիւ պիր աղրը հիսս իսթիրմէքսիզին տիր չէքմէք քանէ մուճիսի պուլունարդը պիր իլաճ իլէ եալնըզ իբի տէֆտատա էն չէտիտ տիր աղրըլարընը քէսմէք քանէ, «սօրբիթ»կիպի հէր նէվ տիր էթի խասթալքլարընը թէտավի իսթմէքտէ էֆէնտին էն սօն ուսուլի իւզրէ վէ նէվ վիճատ ալէթլար իլէ տիր տօլտըրմադտա տըր։

Էնվայի թագմա տիր վէ չէնէ իմալընտաքի մէհարէթի քամիլէսի ուսում միւշթերիլէրինին հիւսնիւ թէվէճճիւհինի ճէլպ իսթմէքտէ տիր։

Ճուսամա կիւնլէրի մուայնէխանէտէ բաղար կիւնլէրի տէ կէտիկ Բայատտա Համամ ճատտէսինտէ, 15 նումէրօր խանէսինէ միւրաճաաթ իտէն ֆուգարբար մէճճանէն թէտավի իտէր։ Սապահլարը սաաթ 1½ գառար վէ ագշամլարը տախի սաաթ 11տէն սօնրա հէր վագթի խանէսինտէ պուլունուր։

ՅԱԿՈԲ ՏԻԼԻՄԷԹԵԱՆ ԵՒ ԸՆԿ·

Կ. Պոլիս Մահմուտ Փաշայէ էշ-Իշ Իւ- 271

Վաճառատանս մէջ կը ծախուին հարսնիքի համար ամէն տեսակ չաքարեղէններ և ըմպելիներ, ինչպէս նաև երեկոյթներու և անուան օրերու համար տեսակ տեսակ չաքարներ և ըմպելիներ։

Անուշեղէններու յատուկ գործարան մըն ալ ունենալով վաճառատունս, յանձնարարուած անուշները և զանազան չաքարեղէնները մեծ ուշադրութեամբ կը պատրաստուին, վաճառատանս մէջ կը գտնուի նաև ֆոնդան և ուրիշ տեսակ չաքարներու ճոխ մթերք մը։ Գաւառներէ եղած յանձնարարութիւնք փութով կը կատարուին։ Գիները շատ ժան են։ 69—106

ՏՕՔԹՕՐ ՉՕՊԱՆՕՂԼՈՒ

Մումանլէյէ փարիսէ միւտէթը մէսխէտ էմրազը տախիլիէ վէ ասպիեէ քէսպի իսթիսաս իլէլուպ սարա, էրսրազմօս, խաթերիք, եարըմ պաշ աղրըը, նիւզիւլ, ուլգուսուլուգ, ուլգուտա կէղինմէք, չօճուգլարըն իտար թուրթամամալարը վէ էնվահ սինիրսասթալըգլարընը էլէկթրիք իւլ թէտավի էյլէտիլի կիպի միտէ սուլարը, վէ միտէ սուլունընն արթմասը վէ էքսիրմսի, պալըրսադ, գալպ, ադ վէ գարաճիյէր վէ պիւճիւմէ էմրազը տախիլիէ սաիրեի ֆէնընը թըպպրն էն սօն քէշֆիսթը իւզրէ հէր կիւն սապահտան էօյլէնէ գառար իստանպօլտա օգճիլէր պաչընտա (Սիսէմտան) վէ ուզուն չարշուտա (Մէրիտի) էճզախանէլէրինէ վէ էօյլէտէն սօնրա, պէյ օղլու ճատտէի քէպիրտէ Օտիսն թէաթրսուս գարշուսընտա 165 նումէրօրու Մուայնէխանէի խուսուսիէսինտէ միւրաճաաթ իտէն խասթէկէանը գապուլ իյլէր։

Մուայնէխանէի խուսուսիէսինտէ հէր նէվ թէտավի էլէքթրիկի վէ էլէքթրիկ պանէսսու մէվճուտ տուր։

ՄՈՒՍԻԳԻ ՄԵՐԱԳԼԵԼԱՐԸՆԱ

Մէարիֆ նէզարէթի ճէլիլէսի էվրաղ գալէմի խիւէֆտարընտան Հասան Թահսին էֆէնտի իլէ նօթա վէ ֆէնսի մուսիգի մուալիմի Զուլհաեան Գրիգոր էֆէնտիէր թարաֆընտան հէր օր պէշ կիւնտէ պիր՝ մանթազամէն նէյր իսիմէքտէ օյան էղտարը մուսիգի եախսա մինթեզլը չարգը վէ գանթօ նօթասընն իքինճի ֆորմասը նէյր իտիրմիշ տիր։ Պիւրեթանէ էտիմէյէրինի հավէսքասանը մուսիգիյէ թավսիյէ իտէրիզ։

Մահալը ֆիրուխթի Պապ Ալի ճատտէսինտէ 22 նումէրօրու Իսթանպոլ քիթապչանէսի, Մէրճանտա սաչը Եղիա էֆէնտի վէ Եակի Զապիթիէ ճատտէսինտէ Սէֆա ֆոնոկրաֆիանէսիյէ սաիր մահէլլէր տիր։

ԴԻՍԱԿ
Մարտ-Ինֆարկտ գոնական օրէրո-
ՀԱՑ. Ս. ԵԿԵՂԵՑՒՈՑ
ԿԵԴՐՈՆԱՏԵՂԻ
Առաքել էֆ. Գարբրիէլեանի սենակը
ՄԷՐՃԱՆ, ԵԱՂՏԸԶ ԽԱՆ, ԹԻՒ 10
ԳԻՆ 5 ԴԱՀ.

ՏՕՔԹՕՐ ԳՕՍԹԱՔԻ ՔԻԼԱՃՏԻԹԻ

Բարիսէ իքմալը թահսիլ էթմէկ վէ եվրօքանըն էն մէշհուր խասթախանէլէրինէ ամէլիյէաթի կէօրէրէք, օն եէտի սէնէ տախի իճրան թըպպպէլէ քէսպը վուգուճ էյլէմէկ տիր։

Թապիպը մուամիլէյն կէօհիւս վէ միտէ իլլէթլէրինի եանի նէզլէի սատրիյէէի, նէֆէս տարլըզընը, ագ ճիւէր ուճքունէթլէրինի խուսուսիյլէ վէրէմ խասթէյլեինի, իսթիհեարտա միւզմին էօքսիրիւք վէ տամարլարը թէսալլուպ իթմէսինի, էմրազը գալպիյէէի, հազմըզլըզը, ինգըպազը, միւզմին խհալը, միտէ ադրըսընը, միտէ կէնիյլէմէսինի, գանը պասուրը, գարընտա սու տօլմասընը, դարաճիւէր խասթալըգլարընը, խորտան չէքեր վէ եուսուրթա ագը պուլունմասընը, էմրազը միքրօպիյէէի վէ գան խասթալըգլարընը վէ հէր ճիւն չօճուգ խասթալըգլարընը՝ թէրագզյանթը ֆէնտիյէ մուճիպինճէ էն սօն ուսուլը թըպպի վէճիկէ թէտավի էյլէր։

Թապիպը մուամիլէյէ՝ ատօրթ սէնէ պիր միւտէթ գարթնտա վասֆ պիր ֆրէնկի խասթասանէսի սէր թըպպպէթինտէ պուլունարագ, պու էսնատէ խուսուսի թէտավի էյլէտիլի խասթարտան մատտա, ֆրէնկիյէ վէ պէյ սօղուգլուղունա միպթէլա օլմուշ տէօրթ պին գառար էշխասը թէտավի էյլէտիլի ճիհէթլէ, պու ըլէթլէրին թէտավիսի խուսուսընտա ֆէվգէյտատ մէհարէթ քէսպ էյլէմիշ օլուսուղունտան, էրքէք վէ գասընպարտա եէնի վէ էակի ֆրէնկիյէի վէ պէյ սօղուգլուղունու վէ անլէրէն հասրլ օլան սէս գըսրգըղընը վէ եարալարը վէ տէրի ուճունէթլէրինի վէ խորար տարլըզընը վէ իլթիհապը մէսանէի վէ վէզաիֆը թէհսանիւլյէէ իհրասընտա նօգատնիյէթի սուբէթը միւքէմմիլէտ վէ թէճարիպը միթէատտիսէսինի թէրագզյանթը ֆէնտիյէ իլէ պիրլէշտիրէրէք ազ ղէման զարֆընտա թէտավի էյլէր։

Տէր Ալիյէէտ հէր հանկը թապիպ իլէ խթէնիլուբա գօնսիլթօ օլունապիլտիկի կիպի, եվրօքանըն էն մէշհուր աթքպպասը իլէ տախի պիլ մուխապէրէ գօնսիլթօ իճրա օլունուր։

Վիլաեաթը Շահանէտէն թահրիրէն միւրաճաաթ իտէնէք զէվաթըն՝ օրատաքի թապպպին պիր բաբօրունը եախուտ մուֆասալ պիր թարիֆնամէ կէօնտէրմէյէրի էլզէմ տիր։

Բազարտան մատտա, հէր կիւն սաաթ տէօրտ գառար, Գումգարուտա Զիհթէթ կէլինէէր ճատտէսինտէ 13 նումէրօրու խանէսէ, սաաթ պէշտէն սէքիզ գառար Սիրքէճիտէ Պապը Ալի ճատտէսինտէ Թիւրքիյէ էճզախանէսինտէ։ Սաաթ տօգուզտան օն պիրէ գառար Սուլթան Պաեազիտտէ, Օգճիլար պաչընտա Սինէմտան էֆ նին Պաեազիտ էճզախանէսինտէ խասթէկէանը գապուլ էյլէր։ Ֆագըր օլանար սալ։ կիւնլէրի մէճճանէն մուաեէնէ օլունուրը կէտիք Բաշա եօգուչունտա Լիզոր Մէրթիթի էֆ նին էճզախանէսինտէն հէր հանկի սաաթ իսթէնիլիրսէ, թապիպը մուամիլէյի ճէլալ օլունապիլէճէքտիր։

ԽԱԼԻՍ ՄՕՍԿՕՖ ԼԱՍԹԻՔԼԷՐԻ ԿԷԼՏԻ

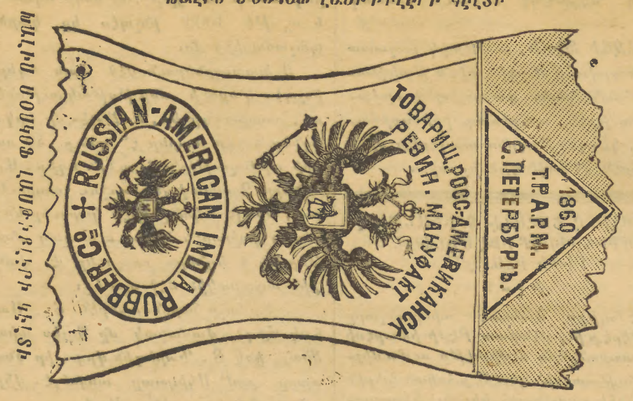

ԽԱԼԻՍ ՄՕՍԿՕՖ ԼԱՍԹԻՔԼԷՐԻ ԿԷԼՏԻ

ԻՒՋ ՔԷՕՇԷԼԻ ՄԱՐԳԱՍԸՆԱ ՏԸԳԳԱՔ ԷՏԻՆԻՋ

Խալիս Մոսկոֆ լասթիք քալօշլարը ալմագ արզուսընտա պուլունանլար եօգարտաքը չու իւչ ատէտ մարգաեա տըգգաթ էթմինէր. էն զիեատէ իւչ քէօշէլի մարգաեա քի, իչինտէ 1860 թարիխի վէ ալթընտա տէ Ռուսճա եազը իլէ ՍԷՆ ԲԷԹԷՐՍԹՈՒՐԳ քէլիմէսէ պուլունճագ։

Մէմալիքը Շահանէ իչիւն եէկեանէ աճէնթասը՝ Մ. Ժ. ՄԷՐՃԱՆՕՖ 26—3

ՈՒԷՍԳԸՐՆ

ԲԱՐԼԱՄԷՆԹՕՆԸՆ ԳԱՐԱԲԸ ՄԱԽՍՈՒՍԸՑԼԱ ԹՕՐՕՆԹՕ ՎԷ ԼՕՆՏՐԱՏԱ
1851Տէ ԹԷՍԻՍ ՕԼՈՒՆՄԸՆ
ԵԱՆԿԸՆԱ ԳԱՐԹԸ ԻՆԿԻԼԻՋ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ԳՈՒՄԲԱՆԵԱՍԸ

Թազմին օլունան զիյանլարընն մէճմուի	Լիկ. լիրա	6,000,000
Մէվճուտ ագչէ վէ հասըլաթը սէնէվիյէ	» »	1,250,000
Քեամիլէն թէէտիյէ օլունմուշ սերմայէ	» »	410,000

Թուրքիա շիւպէսինին միւտիրի՝ ումումիսի. ԳԱՌՆԻԿ ԱՍՏՈՒԱՆՏԱՏՈՒՐ
Իսթանպոլ, Պահճէ Գարու, Անտնիատի Խան, Ն° 20, 21, 22։

Թաշրալարտա իչկիւզար վէ միւթէպէր աճէնթէլէր արանըլմագտա տըր

ԻՍԹԱՐ.— Շէհրիմիզին էն մասրուֆ Ֆրանսըզ վէ Ալման գումբանիալարընն սերմայէսի հասըլաթընա նիսպէթէն 100 % օլտուղը հալէ Ուէսթըրընքի 125 % տիր։ Իմէթ պու հագիգաթ Ուէսթըրն բագիպլէրինէ թէֆիվվիւգ իսթիրմէյէ էն պէօյիւք թէէմինաթ տըր։

ՊԱԼԳԱՆ

ՍՕՖԵԱՏԱ ՄԻԼԼԻ ՍԻԿՈՒՐԹԱ ՇԻՐՔԷԹԻ
ՍԵՐՄԱՅԷ, ԻՀԹԻՅԱԹ, ԹԷՄԻՆԱԹ ՖԻ. 7500000

1899ական մէրի իւլֆբա էօմիւր սիկուրթասը պէտէլի ֆրգ.		19,534,276
» » հանկը »	»	460,267,203
» » » բրիմի »	»	1,433,965

Էօմիւր Էնգիրիւ վէ չօճուգլար իչիւն միւթէտիլ շէրաիթ իլէ սիկուրթա ագա իտէր

Եանկնա Թուրք հէր նէվի պինա վէ էշեա իւզէրինէ սիկուրթա ագա իտէր։

Նոթայոր թաղարբա Թուրք մալ, եվրագը նագտիյէ վէ վաքօր սիկուրթալարը գապուլ իտէր։

Հիսսէտարանա՝ 1896ական 18½%, 1897էէ 18%, 1898էէ 18%, 1899ական 16% թէմէթթիւ թէվզի իսթիր։

Շիրքէթին Պանքէրլէրի (Տէրսաատէթտէ Դրէսի Լիոնէ, Անկլօ Աւոթրիան Պանգ, Լօնտրատա Պանգ Նասիոնալ Պիւլկար։)

Թաշրալար իչիւն միւստահիր վէ միւթէպէր քէֆալէթլի աճէնթլէր արանըլըօր Թիւրքիա իչիւն ումումի աճէնթէ ԱՐՇԱԿ ՈՒՆՃԵԱՆ

Գալաթա Մէրթէկպանի սոգագ, Ճէպլու խան
Թիւրքիա իչիւն ումումի միւֆէթթիւ.— Ա. ԿԻՒՐԵՂԵԱՆ

Հէր չէյտէ մուհաֆազան սրհէթէ չալըշտըղընզ կիպի, սիկարա քեաղրտարընն տախի նաֆի օլմադարընա իթթինա էանիդ։ ՏԻԻՐ վէ ՊՕՆ վէ ՊԷՕԱՋ ԳԱՊԼԸ ՊՕՆ նամը իլէ սիկարա քեաղրտարը թավսիյէ իտէրիզ։ 50—50

ՄԷՔԵԱԹԻՊԻ ԲԸՊՊԻՅԷՅԻ ՇԱՀԱՆԷ
ՍԷՐԻՐԱԹԸ ՃԻԼՏԻՃԷ
Վէ
ԷՖԷՆՃԻՃԷ ՄՈՒԱԼԼԻՄԻ

Ֆրանս Տէրէ վէ Ֆրէնկէ Էոտ-Լը-Էլտրը ճէմիյէրի ուլտի մոխտէրէնտէն

ՏՕԳԹ, ՋԷԼԱԼԵՏՏԻՆ ՄՈՒԽԹԱՐ

Ճուսամա իրթէսի) կիւնլէրի սաաթ
Բազար իրթէսի) 9 տան
Զարչէնպէհ) 10½ա գառար
Բէնչէնպէհ = սապահտան 6յա գառար
Սալը = սաաթ 7ռէն 10½ա գառար

Իսթանպօլտա, Ճուղալ-օղլունտա Իրան սէֆարէթխանէսի գուրպինտէ Շերէֆ էֆ. սօգաղաղընտաքի 18 նումէրօրը խանէսինտէ խասթա գապուլ իտէր

ԵԹԷ ԿՐ ՓԱՓԱՔԻՒՐ՝ առանց վնասակար նիւթեր պարունակելու առողջարար սիկարի թուղթեր ունենալ, ծխեցէ՛ք Կ. Պիպէրեանի
ԲԵՐԱ ԵՒ ՊԷՅՕՂԼՈՒ
անուն բուն գաղղիական ընտիր սիկարի թղթերը, որոնք ուրիշներէն առաւելութիւն մ'ալ ունին, գաղղիերէն և տաճկերէն Բերայի գունաւոր քարտէսը պարունակելով։
ՓՈՐՁԵՑԷ՛Ք ԵՒ ԳՈՀ ՊԻՏԻ ՄՆԱՔ
Կեդրոնատեղին է. Կ. Պոլիս, Զիւմպիւլի խան, Կարապետ էֆ. Պիպէրեանի վաճառատունը։
Մեծաքանակ գնող յանախորդաց և յանձնակատարներուն ԳՈՀԱՑՈՒՑԻՉ ՁԵՂՔ։
Ուրիշ զանազան սիկարի թղթեր ալ կը գտնուին վաճառատունս։
Կեդրոնէն դիմեցէք։

ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԷՖ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ

Միւմիլէյէ՝ օն պիր սէնէ մուգատտէմ, Մէքթէպի Հուգուգը Շահանէտէն պա չահատէթնամէ, խուրուճ իթմիշ, վէ զայրէթ ու իսթիգամէթիյլէ հէր քէսին հիւսնիւ թէվէճճիհ վէ էմնիյէթինի գազանմըշ, էրպապը նամուս վէ լիյագաթտան վէ պիրինճի սընրգ տավ վէքիլէրինտէն մահրուք պիր զաթ տը։

Քէնտիլէրի՝ հէր նէվ Շերի, Հուգուգ, Ճէզա վէ Թիճարէթ տավլարընը տէրէօճահ իտէր։

Պիր մէպլաղը մալիւմ մուգապիլինտէ ալթը այլըգ վէ սէնէլիք ապօնէ գայտ վէ գապուլ իյլէր։

Տավլարը հագգընտա մէճճանէն մալիւմաթ ալմագ իսթէէնլէրէ պէյանը բէյ վէ իթթայը մալիւմաթտան գաչընմագ։ Էքսէր տավլարտան բէյնի իւճբէթ ալմատընը կկպի, բէք չօգալրընտա սուլէին թէվվիյէտ գուսուր էյլէմէգ։ Սապահլարը սաաթ 2—6էա վէ ագշամլարը տախի 9—11է գառար եազընխանէսինտէ պուլունուր։

Իստրէխանէսի՝ Պապը Ալի ճատտէսինտէ Մուսուլ խանընտա 22,23 վէ 24 նումէրօրը օտալար տըր։

Էն ալա վէ նէֆիս իրէքտէն մամուլ ՊԱՖՐԱ վէ ՍՈՒՎԷՅԾ քաղրալարը եալընըզ սիկարա մէրագլարընը մէմնուն էտէպիլիր։ Պու քաղրալարն ֆէվգէլատ մուէսսէրիյէթի մուգալիսէրինին արթմասընա սէպէպ օլմըշ օլտըղընտան, գաբագլարըն սէրուսինտէքի սէֆիր մէհրինէ վէ ալամէթի ֆարրագաբ սայիրէյէ տիրգաթ օլընմասը թավսիյէ լընը։ 54—56

ԷՃԶԱԽԱՆԷԻ ԹԻՒՐՔԻԷ

Սիրքէճիսէ քեսին (էճզախանէի Թիւրքիյէ) եէվմը քիւչարընտան պէրի կէօսթէրտիյի իսթիդամ վէ արգգաթտան վէ իհղար օլընան քեաֆիֆէի էտվիյէնին խալիսիյէթ վէ էէվէնիյէթինտէն տօլայը չէհրիմիզին էն մուքէմմէլ էճզախանէսի օլուպ, տիկէրլերինէ նուամունէի իմմնալ օլմագ չէրէֆինի իհրաղ իթմիշ տիր. պու տրգգաթ վէ իհթիմամա մունզամ օլան թէհարէթ վէ նէզաֆէթ մէսէլէսի քի էճզախանէլէրճէ ասլը նազարը էհէմմիյէթէ ալընաճագ մէվատտօն պալընճասը տրը. ամմէնին միսէլլէմի վէ տէվարիրը բէմմիյէնին տախի մուսատտագ օլտուղը իւզրէ պուրատա քէմմալը իլէ ճարի տիր. պու կիւպ պիր թէէսիսատէն պէքէնիլէն չու խըտէմմէր միսթահսէնէյէ պիր իլավէի ինանիյէթքարի օլմագ իւզրէ եէվմը թէէսիսատէն չիմտիյէ գառար միւրաճաաթ իտէն պիլճիմէլէ զուէֆպայի խասթէկէան մէճճանէն թէտավի իսթիրիմէք վէ մուալճաթը լազրմէ տախի քէղա պիլա իւճրէթի իթա խիլմէք կկպի իսթիյար օլընան ֆէտասքարլըգլար նազարը տրգգաթա ալընանագ օլուր իսէ պու էճզախանէնին խթիհնալը մէնֆաաթտան զիյատէ հէմճճնսինէ խրամէթ կկպի պիր ֆիքրը ինսանիյէթէրէրի իւզրինէ թէէսիս խիրմիշ օլտուղը սերնալ թաչին իտէր, իմէթ չու թաատա օլընան հիմէմմէթը մասրուֆէէն նազի տիր քի պու էճզախանէի թարիգը թէրագգուտա գաթի տերէճաթ իտէրէք, պու կիւնքի մէրթէպէի իհրաղ էյլէմիշ վէ պու եիւզանէն տէ էրպապը միւրաճաաթընն մէմնունիյէթ վէ էմնիյէթինի վէ ամրպպանն տախի խօչնուտխինի ճէլպ էյլէմիշտիր։

Մէղքիւր էճզախանէտէ քեաֆիֆէի իլէլ վէ էմրազտա քէսքալ իսթիթասը թամ էյլէմիշ մէշհարը ամրպպա հէր կիւն եվգաթը մուայնէխանէ հազրը պուլունտրզարը կկպի զիւքիւր ու իւնասէ մախսուս օլմագ իւզրէ տէ մուայնէխանէյէ մէվճուտ տրը. էճզախանէտէ պուլընան ալէաթ վէ էտէվաթը ֆէնէնիյէթինին միւքէմմէլիյէթի սէպէպի իլէ եէկեանէ տէնիմէյէ չայան օլան (Թանվիլանէ) իսէ ճանիպը հիւքիմէթը Սէնիյէտէն եվրօքատա տօգուզ սէնէ թահսիլ իսթիրիլտիքտէն սօնրա իլէ ալեֆա օլարագ քիմիակիր տիբլոմասընը իհրաղ իլէ չէհրիմիզէ ավէթի իսթիմ օլան Մէքթէպէը թըպիէի Շահանէ քիմիակիր մուալլիմէրինէն Տօքթօր Ասմէա Հիւսէյին պէյին եէտը իգթիսար վէ քիֆայէթինէ թէսլիմ իսիրմիշ տիր. մուամիլէյէնին ֆէյնը թահլիլէքի իգթիսարը պուրաճա նասրլ մալիւմ իսէ, եվրօքատատա օ տէրէճէ մարուֆ տրը, մուամիլէյէ պէտէնը ինսանտա միհնթաճը թահլիլ հէր նէ վար իսէ, անը քէմալը իհթիմամ իլէ պիպթահլիլ աթըպպատա իհղար վէ պինայէն ալէյէ աթըպպայի մուամիլէյհիմնին իչէրինի պիր գաթ տահա թէտիլ իսթմէքտէ օլտուղը կկպի մէրի օլան մատէնի նէպաթի հէր նէվ մէվատտը տախի սուրէթը միւքէմմէլէտ թահլիլ վէ իհղար իսթմէքտէ տիր։ 8—6

Տէր և Տնօրէն
ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ Ֆ. ԳԱՅՍԷՐԵԱՆ